

Pohjois-Savon maakuntakaavan selvityksiä

Maastokäynnit harju- ja kallioalueille

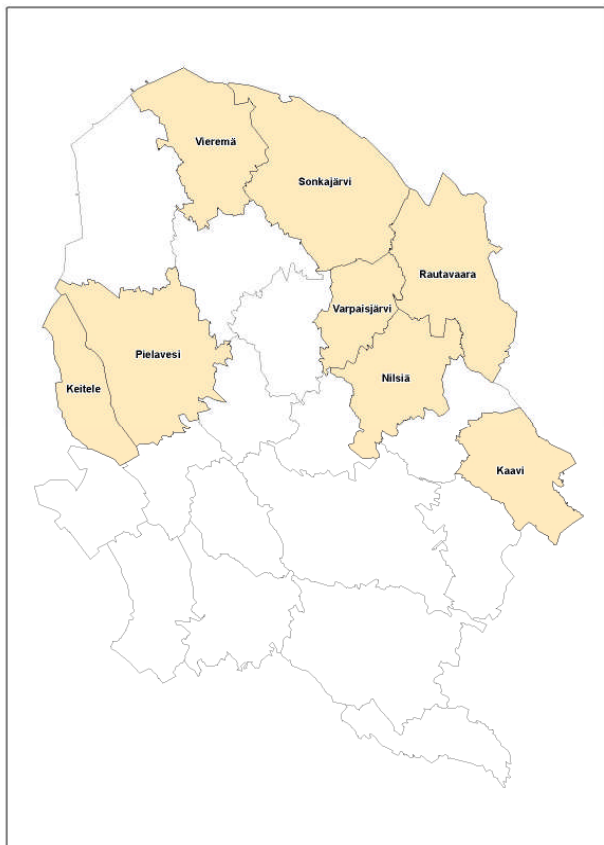

JOHDANTO

Syksyn 2007 aikana tehtyjen maastokäyntien tarkoituksena on ollut paikan päällä käyden todeta erityisesti Poski-projektin (www.ymparisto.fi) yhteydessä tutkittujen harju- ja kallioalueiden soveltuvuus / soveltumattomuus maa-ainesten-ottoon, kallion louhintaan tai rakennuskivituotantoon maa-aineslain 3.1§:n näkökulmasta. Eli maastokäynneillä tarkasteltiin erityisesti kaunista maisemakuvaa, ympäristöarvoja, kasvillisuutta jne. maakuntakaavallisella tarkkuudella. Pohjavesien suojelun tarpeet olivat jo Poski-projektin kautta keskeisenä kriteerinä alueiden käyttömahdollisuuksia arvioitaessa. Lähtökohdan maastossa tehtäville ratkaisuille muodostivat Poski-projektin yhteydessä tehdyt selvitykset, kuten GTK:n laatimat hiekka-, sora-, moreeni- ja kallioesiintymiä koskevat selvitykset, Ari Lyytikäisen laatima selvitys Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat harjualueet Pohjois-Savon tutkimusalueella (A2006) sekä Pohjois-Savon liiton laatima kiviainestarieselvitys.

Tavoitteena oli löytää Pohjois-Savon ympäristökeskuksen, kuntien ja Pohjois-Savon liiton kesken yhteinen näkemys siitä, mitä alueita merkitään Pohjois-Savon maakuntakaavaan ottoalueiksi ja mitä taas ottamisen kieltävällä MY- merkinnällä tai osin ottamisen mahdollistavalla ge - merkinnällä.

Ennen maastoon menoa pidetyissä palavereissa sovittiin maastokäyntien kohteet sekä menettely ns. itsestään selvien tapausten osalta. Maastokäynnit kohdistettiin ennen kaikkea niihin alueisiin, joiden soveltuvuudesta ottotoimintaan ei ollut täyttä varmuutta tai Poski-projekti antoi viitteitä vanhoissa seutu- ja maakuntakaavoissa esitettyjen aluevarausten rajausten tarkistamistarpeeseen. Valintaperusteina olivat myös kohteiden sijoittuminen yleiseen tieverkkoon ja kalliokiviaineksen käyttöalueisiin nähden sekä myös kohteesta saatavan materiaalin laatu.

Palavereissa korostettiin, että alueen sisältyminen kaavaan EO/EO2- merkinnällä ei automaattisesti merkitse ottolupaa, vaan kunnan tulee maa-aines-lupaa myöntäessään tarvittaessa tarkemmin tutkimuksin varmistaa alueen soveltuvuus maa-ainesten-ottoon. Vastaavasti alueen jääminen pois kaavasta ottoaluemerkinnällä ei merkitse sitä, että alueelta ei voisi ottaa maa-aineksia, jos ottamisen ehdot muutoin täyttyvät.

Syksyn 2007 aikana maastossa käytiin seuraavissa kunnissa : Pielavesi, Keitele, Nilsia, Kaavi, Rauta-vaara, Vieremä, Sonkajärvi, Varpaisjärvi. Maastokäynnit jatkuvat keväällä 2008 loppujen kuntien osalta sekä tarkentavilla käynneillä jo käytyihin kuntiin.

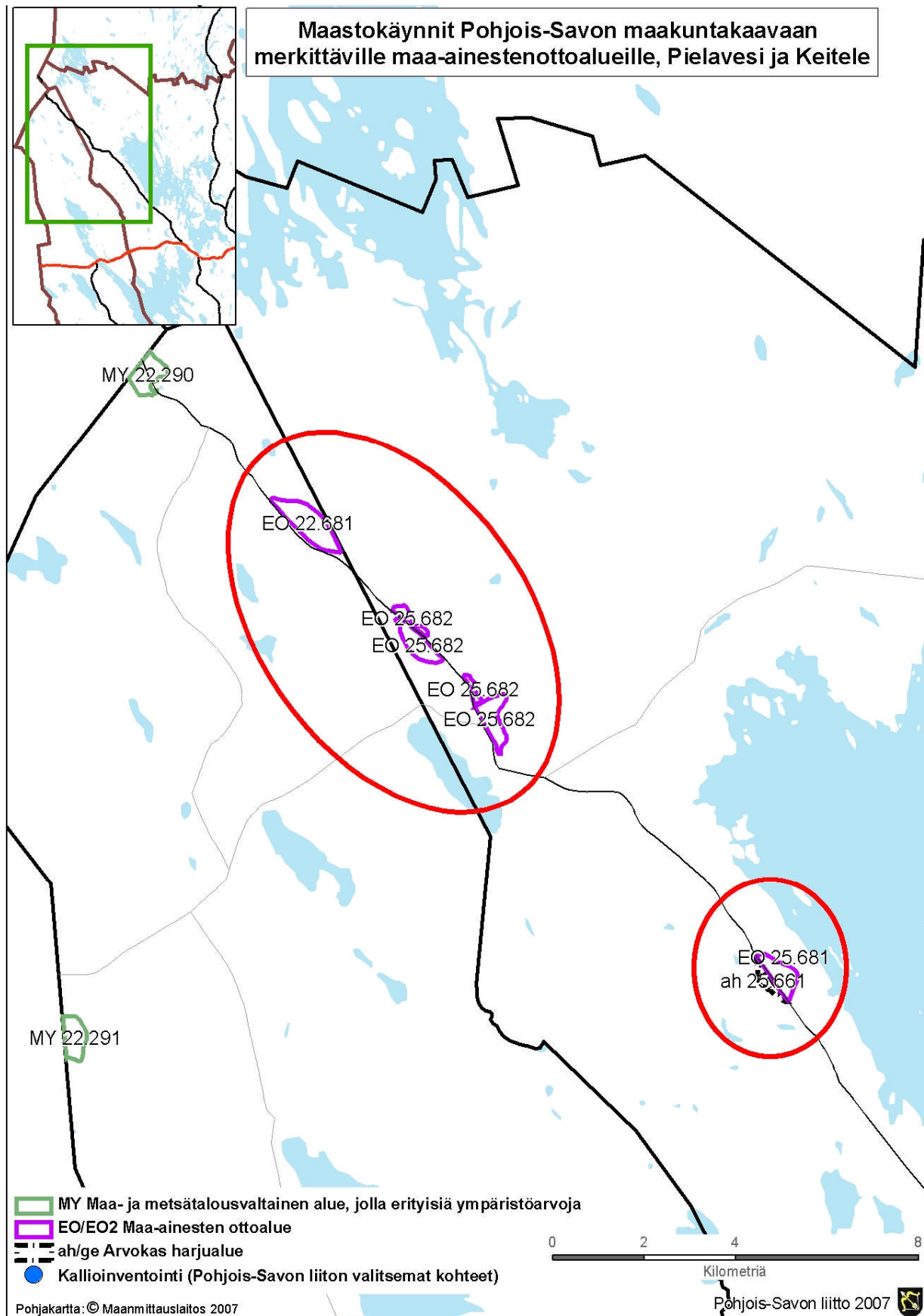
Käynneillä oli Pohjois-Savon liiton edustajien ohella Pohjois-Savon ympäristökeskuksen ja alueen kuntien edustus. Pohjois-Savon liitto edusti käynneillä kivi-aineskulutuksen ja kaavoituksen asiantuntemusta ja luonnon- ja maiseman arvojen sekä pohjavesien arviointi oli lähinnä ympäristökeskuksen vastuulla. Kuntien edustajat tarkastelivat asiaa monipuolisesti niin luonnon- ja maisemansuojelun kuin myös alueen kiviainestariepeen näkökulmasta.

Ko. selvitys samoin kuin muut Pohjois-Savon maakuntakaavat selvitykset ovat saatavissa pdf-muodossa osoit-

teesta www.pohjois-savo.fi/fi/psl/maakuntakaavoitus/PSMK/index.php

Sisällysluettelo

<i>Pielavesi</i>	<i>sivu 6</i>
<i>Keitele</i>	<i>sivu 10</i>
<i>Nilsinä</i>	<i>sivu 12</i>
<i>Kaavi</i>	<i>sivu 16</i>
<i>Rautavaara</i>	<i>sivu 20</i>
<i>Vieremä</i>	<i>sivu 26</i>
<i>Sonkajärvi</i>	<i>sivu 32</i>
<i>Varpaisjärvi</i>	<i>sivu 36</i>

Maastokäynnit kohdistuivat punaisella rajatuille alueille.

Pielavesi 16.8.2007

Maanrakennusmestari Pertti Kröger, kunnaninsinööri Veli Toivainen, ympäristönsuojelusihteri Kari Haataja / Pielaveden kunta, ylitarkastaja Antti Lammi/ Pohjois-Savon ympäristökeskus, maakuntainsinööri Jouko Kohvakka/ PSL, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/ PSL

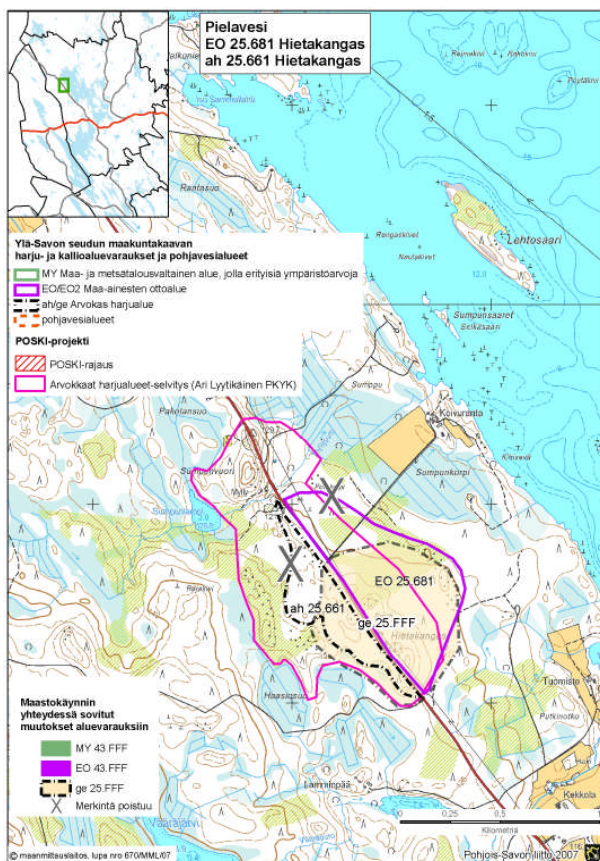
Kunnan edustajat totesivat, että Ylä-Savon seutukaavassa ottoalueeksi osoitettu Honkamäkeen rajoittuva **Laaja-kummun alue** tulee merkitä ottoalueeksi myös Pohjois-Savon maakuntakaavaan. Alue on tärkeä Pielaveden keskustaajaman rakentamishankkeiden kannalta. Alueelle on myönnetty maa-aineslupa ja alue on voimakkaan oton piirissä. Kunnan itäosiin sijoittuvista ottoalueista todettiin seuraavaa:

EO 25.680 (sijaitsee kunnan keskiosassa, ei näy oheisella kartalla) Itäisin osa alueesta sijaitsee tärkeällä pohjavesi- ja pohjavedenottamon alueella. Ko. osin aluetta ei tule osoittaa maa-ainestenottoalueeksi. Harjukangas koostuu sen verran pienistä ja ottomäärittäen vähäisistä alueista, että sen säilyttäminen kaavassa ei ole mittakaavallisista syistä perusteltua.

Ah 25.662 ja ah 25.663 (sijaitsevat kunnan itäosassa, eivät näy oheisella kartalla). Poski-projektin mukaan alueet soveltuvat maa-ainestenottoon. Säilytetään ah/ge- merkintä, koska niiden läheisyydessä on runsaasti asutusta. Maastossa käytäviksi kohteiksi sovittiin Hietakangas, Renssikangas ja Palokangas. Lähtökohtina todettiin, että Renssikangas säilytetään maa-ainestenottoalueena, Palokankaalle ei maa-ainestenottoa, koska alueella on pohjavedenotto ja I-luokan pohjavesialue, Lintuharjunkangas otettu loppuun Pielaveden osalta.

Maastokäynti

Hietakangas (EO 25.681, ah 25.661)

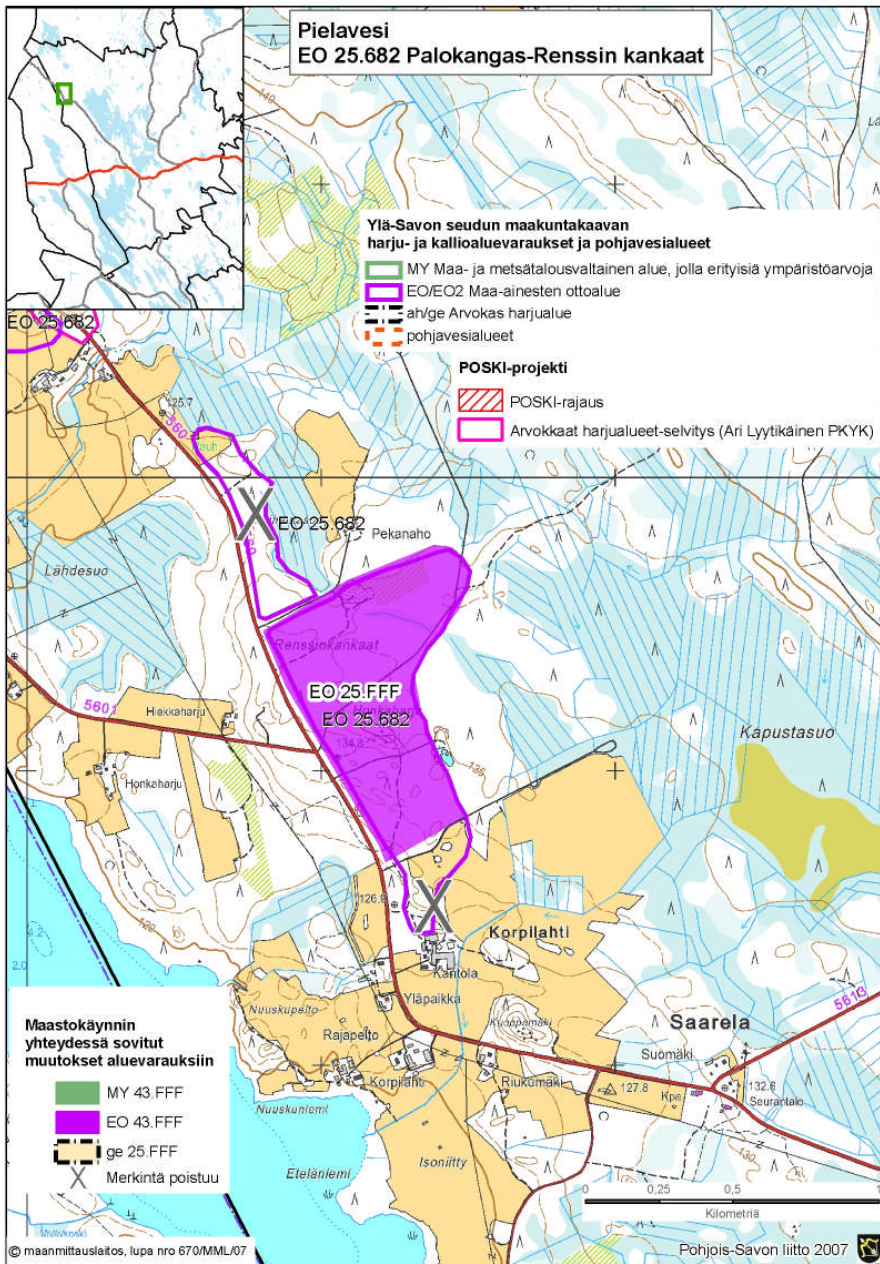
Todettiin, että seututien halkaisema harjumuodostuma on molemmiin puolin tietä yhtäläinen luonnonarvojen puolesta. Aiemmin EO-alueeksi merkitty tien itäpuoli on poikkeuksellisen edustavaa mäntykangasta, jolla on geomorfologisia arvoja. Tien länsipuolella vastaavat arvot löytyvät aiempaa aluevarausta suppeammalta harjun osa-alueelta.

Hietakangas seututien itäpuolelta kuvattuna

Johtopäätökset: Seututien itä- ja osin länsipuoli merkitään ge-alueeksi, kts rajausta kartalla. Poistetaan vanha EO- ja ah-rajaukset.

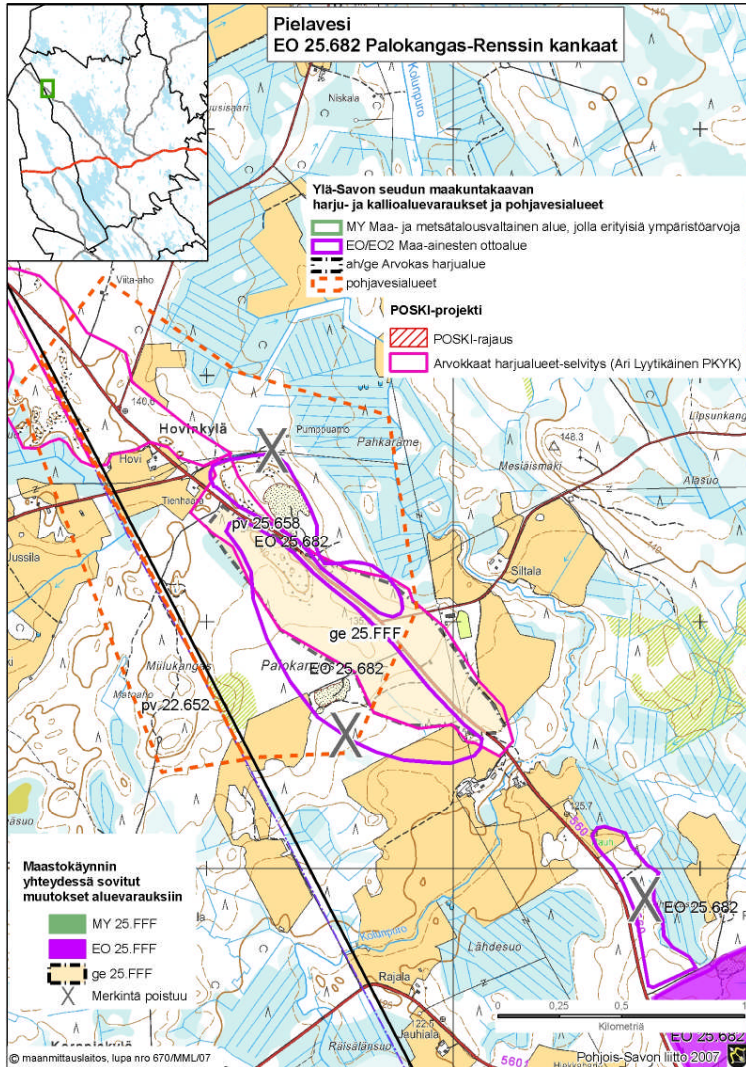
Renssinkangas (EO 25.682)

Ylä-Savon maakuntakaavassa alue on merkitty maa-ainestenottoalueeksi EO 25.682 Palokangas- Renssin- kangas. Renssinkankaan pohjoispää on voimakkaan ottamistoiminnan kohteena. Ottoalue on jo osin maisemoitu tilan rajaan saakka. Nykyisellään otto painottuu hiekkavaltaiselle alueelle. Alueelta saatavissa vielä merkittävästi myös karkeaa soraa. Ei maisemallisia arvoja.

Johtopäätökset : Säilytetään EO-alueena muutoin paitsi pohjoisen kärjen ja pelloille ulottuvan eteläisen kärjen osalta.

Palokangas (EO 25.682)

Johtopäätökset: Poistetaan itäpuolen EO-aluemerkintä pohjavedenoton kanssa ristiriidassa olevana merkintänä. Tien länsipuoli merkitään ge-alueeksi Lyytikäisen esittämän rajauksen mukaisesti. Koska alue on I-luokan pohjavesialuetta, kaavaan harkitaan sisällytettäväksi jälkihoidon suunnittelua ja toteutusta koskeva kaavamääräys.

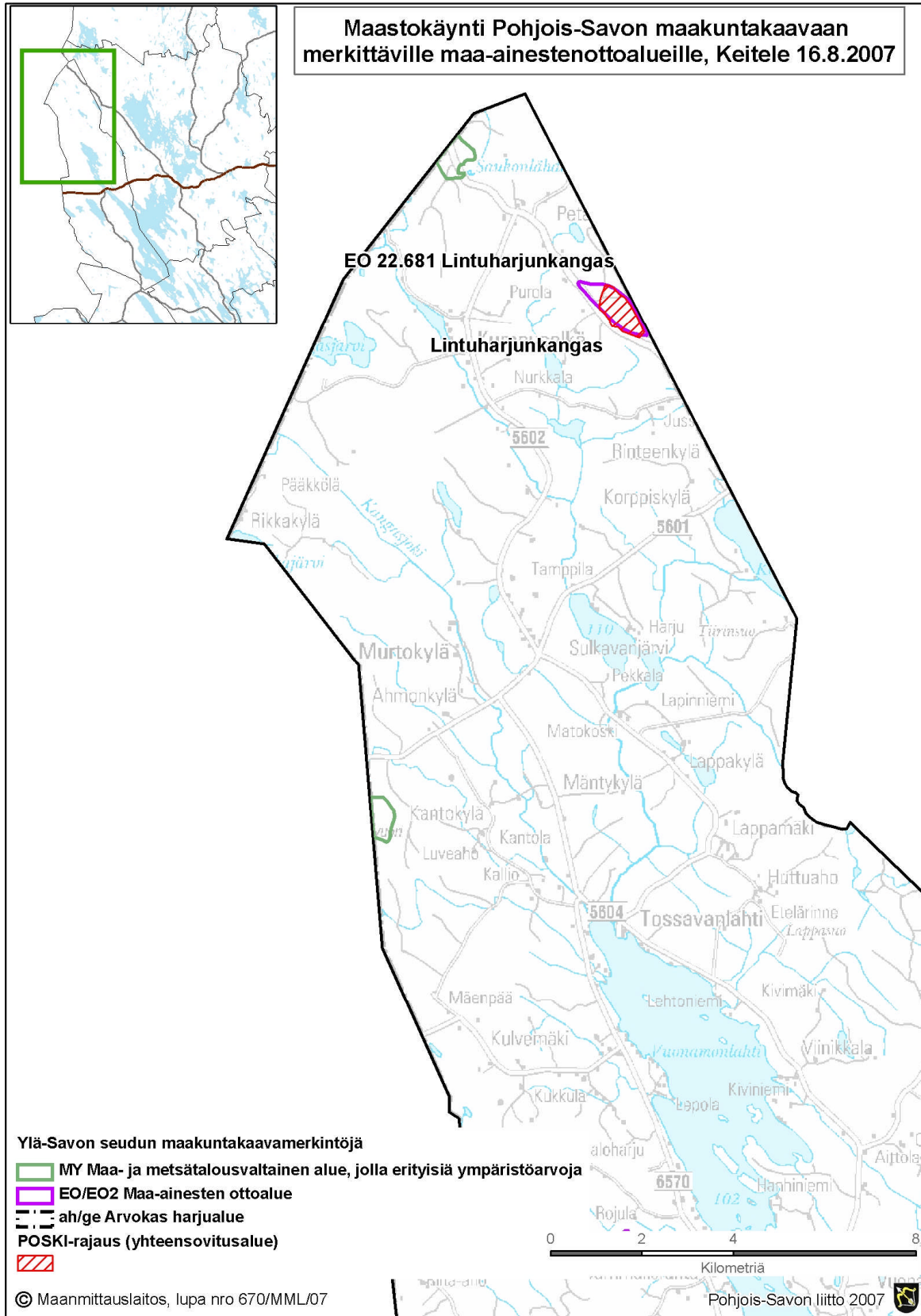
On osa laajempaa myös Renssinkankaat sisältävää harjumuodostumaa, joka on kokonaisuudessaan esitetty Ylä-Savon seudun maakuntakaavassa otto-alueena (EO 25.682 Palokangas- Renssinkankaat).

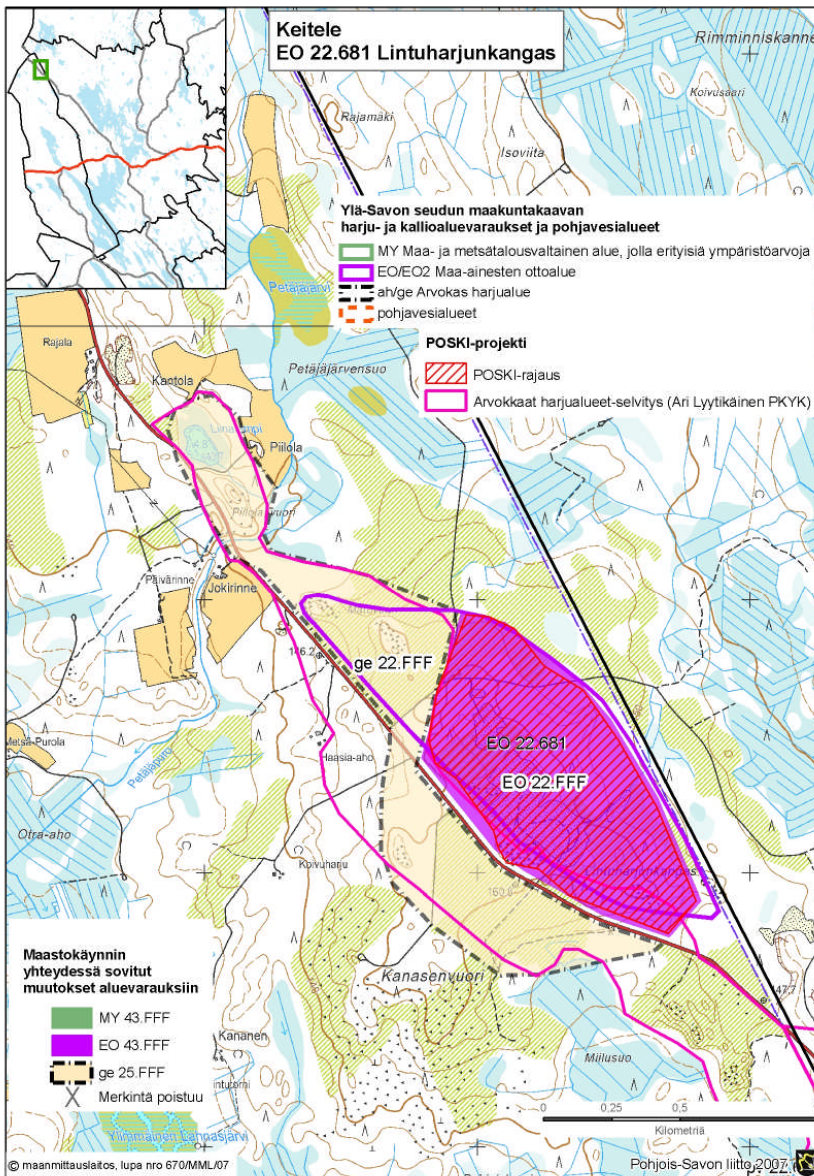
Seututien länsipuoli on laajan ottamisen piirissä. Itäpuolella sijaitsee pohjavedenotto, jonka pohjavesialue (I-luokka) ulottuu molemmiin puoliin seututietä.

Tien itäpuoli on kaunista mäntykangasta. Lyytikäisen arvion mukaan alue sisältää merkittäviä maisema-arvoja

Keitele 16.8.2007

Kunnaninsinööri Kari Nuutinen, kunnansihteeri Tuomo Hakulinen / Keiteleen kunta, ylitarkastaja Antti Lammi/ Pohjois-Savon ympäristökeskus maakuntainsinööri Jouko Kohvakka/ PSL, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/ PSL

Neuvottelussa todettiin seuraavaa: Kaavaan merkittävä kunnan eteläpäässä sijaitseva suuri kallionotto-alue. Nykyinen lupa 240 000 m³ ja alue jatkuu tästä vielä etelään. Tärkeä kunnan ja laajemmankin alueen maa-aineshuollon kannalta. Alueelle haettu ja saatu ympäristölupa. Sovittiin, että alue katsotaan maastossa keväällä 2008. Lintuharjungkangas on tärkeä maa-aineshuollon kannalta. Alueelta riittää maa-aineksia pitkälle tulevaisuuteen.

Lintuharjungkangas

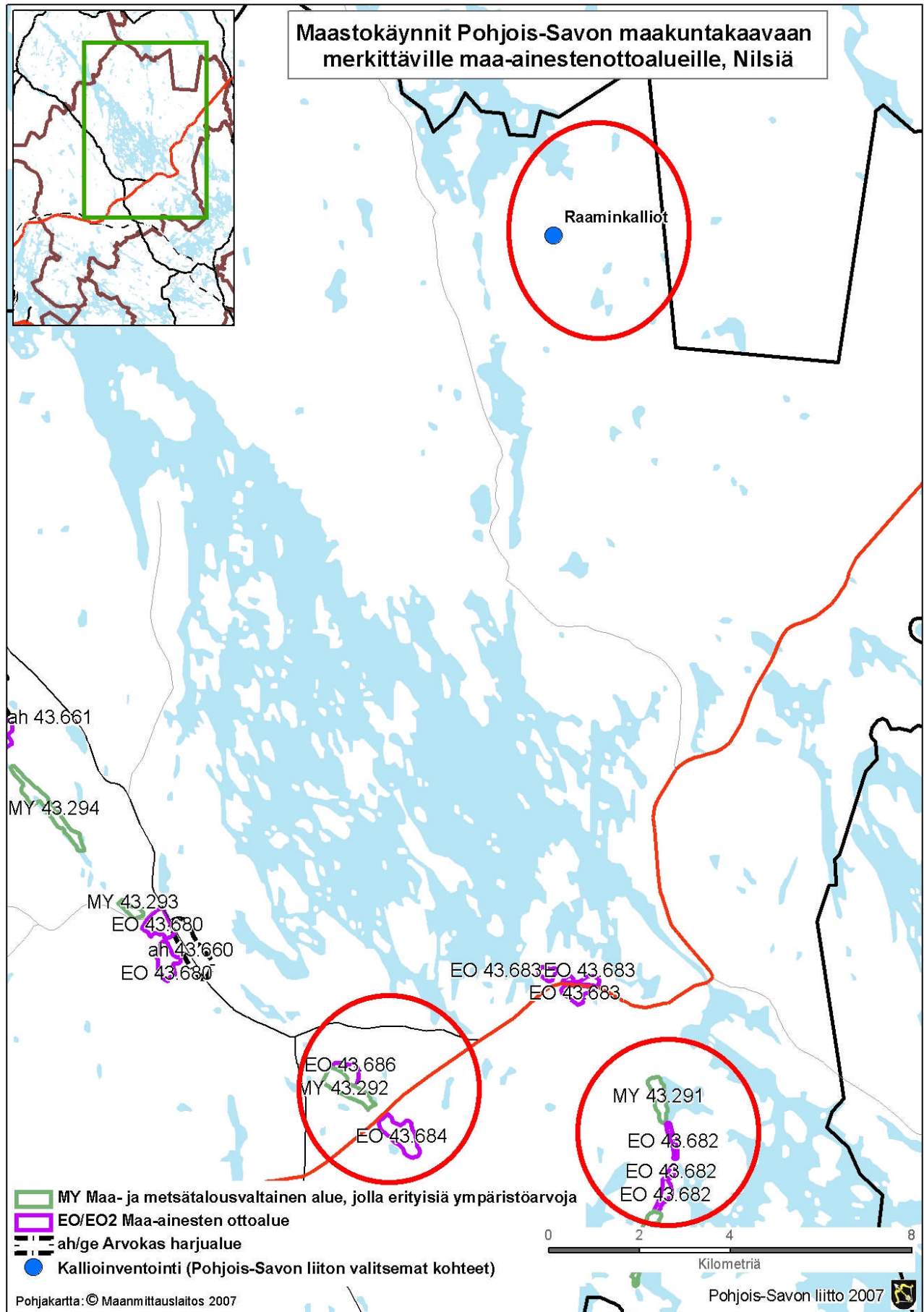
Seututien länsipuoli todettiin maisemallisesti arvokkaaksi

Ottoalueen pohjoisosa rajautuu Liinalampeen.

Johtopäätökset: Merkitään EO-alue oheisen piirroksen mukaisesti rajattuna ja tien länsipuoli sekä alueen pohjoisosa ge-merkinnällä.

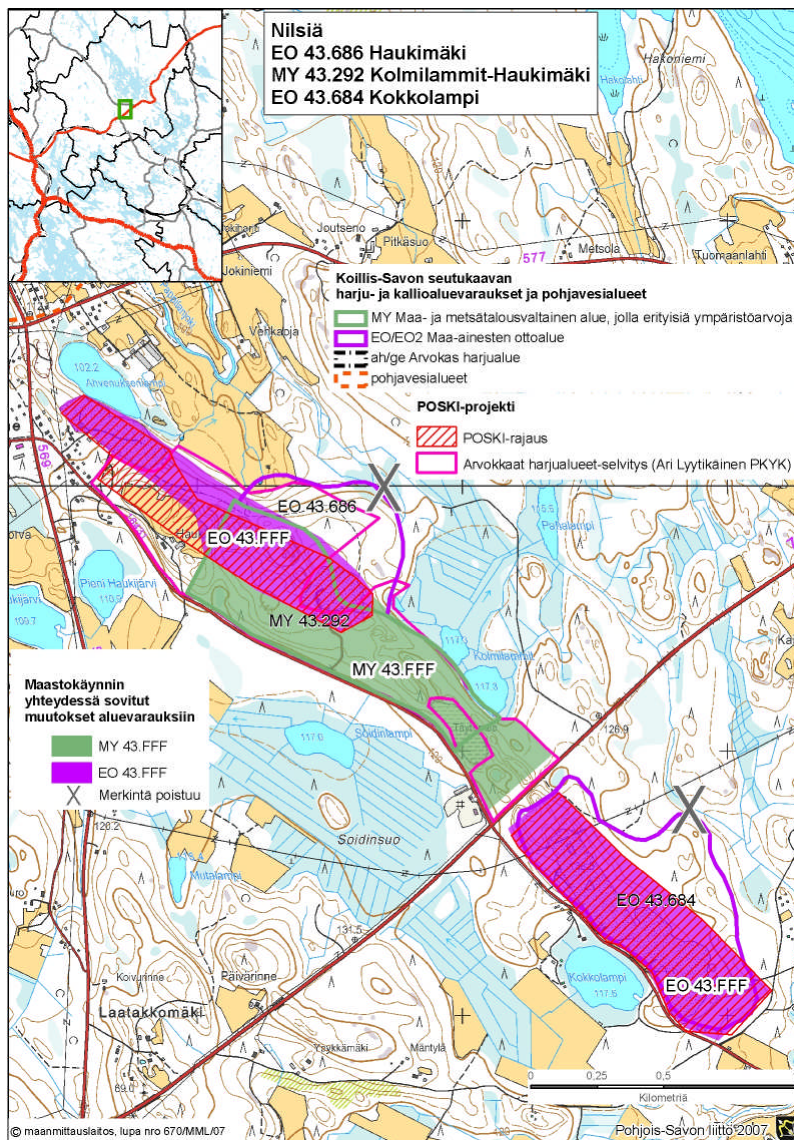
Nilsä 17.8.2007

Ympäristötarkastaja Pirkko Nevalainen, ympäristölautakunnan puheenjohtaja Markku Partanen / Nilsän kaupunki, ylitarkastaja Antti Lammi / Pohjois-Savon ympäristökeskus, maakuntainsinööri Jouko Kohvakka, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen / Pohjois-Savon liitto

Kaupungintalolla käydyssä alkupalaverissa nousi esille seuraavia asioita:

Reittiön alueelle Varpaisjärven tien pohjoispuolelle on jätetty maa-aineslupahakemus. Alueelta ei ole otettu aiemmin maa-aineksia. Ottamismahdollisuuksia rajaa lännessä seututie ja idässä joki. Kaupunki tulee pyytämään lausunnon liitolta.

Nakertajan – Hanhimäen alueella Poski-projektin rajaukset poikkeavat merkittävästi seutukaavan rajauksista. Muutokset syytä katsoa maastossa. **Kokkoharjun alueella** ei ole maisemallisia arvoja Poski-projektin selvitysten mukaan. Alue katsotaan maastossa. **Tammaharjun alue** on otettu loppuun siltä osin kuin se luonnonarvoja tuhoamatta on ollut mahdollista. Harkittava EO- merkinnän poistamista ja mahdollista rajauksen muutosta MY-alueeseen.

Nakertajan- Haukimäen alue , EO 43.686, MY 43.292

Todettiin, että ottoalue on syytä rajata Poski-projektin rajauksista poiketen siten, että asutuksen läheinen korkea hiekkaa sisältävä alue jää oton ulkopuolelle. Ottoalueeksi merkitään karkeaa kiviainesta sisältävä em. matalampi harjunosa. Näin ottoalue ei tule näkymään häiritsevästi ympäristöön ja myös saatavan kiviaineksen osalta lopputulos varsin hyvä.

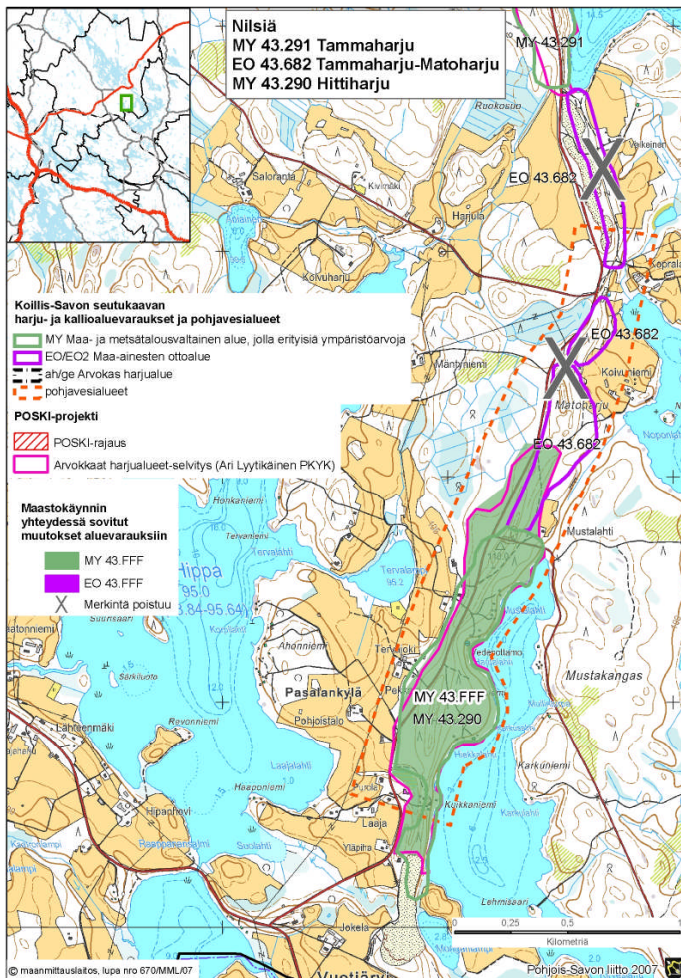
Asutuksen läheinen jyrkkä harjuselänne jätetään ottotoiminnan ulkopuolelle

Kokkoharju, EO 43.684 (kts. edellisen sivun karttapiirros)

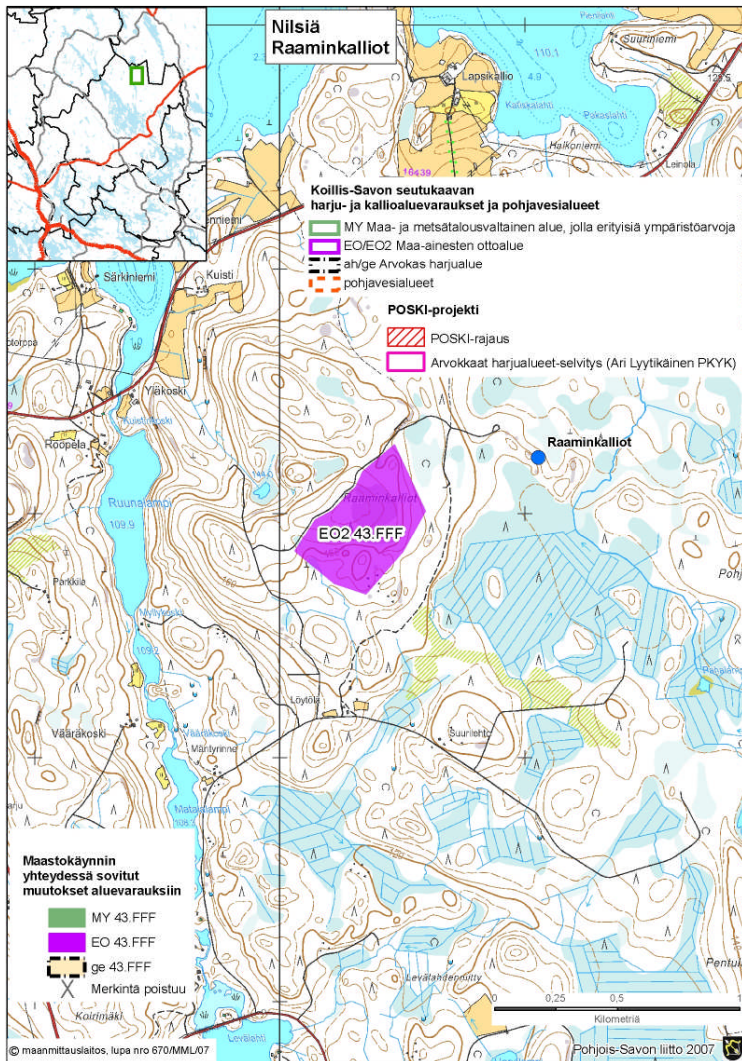

Ei maisemallisia arvoja. Rajataan Poski-projektin esityksen mukaisesti. Rajaus noudattaa jo tehdyn maisemoinnin rajoja.

Tammaharjun ym. alue

Poistetaan EO-varaukset niiden pienuuden vuoksi. Tarkistetaan eteläisimmän MY-alueen rajausta siten, että se ulottuu nykyistä pohjoisemmaksi Lyytikäisen esityksen mukaisesti.

Raaminkalliot, kallioalue

Muodostuu kahdesta alueesta, joista kauimmainen vaikeasti saavutettavissa. Tiestöä lähinnä oleva alue varsin hyvin hyödynnettävissä kallionottoon. Syrjäinen sijainti rajaa alueen käyttö-mahdollisuuksia esim. virkistykseen.

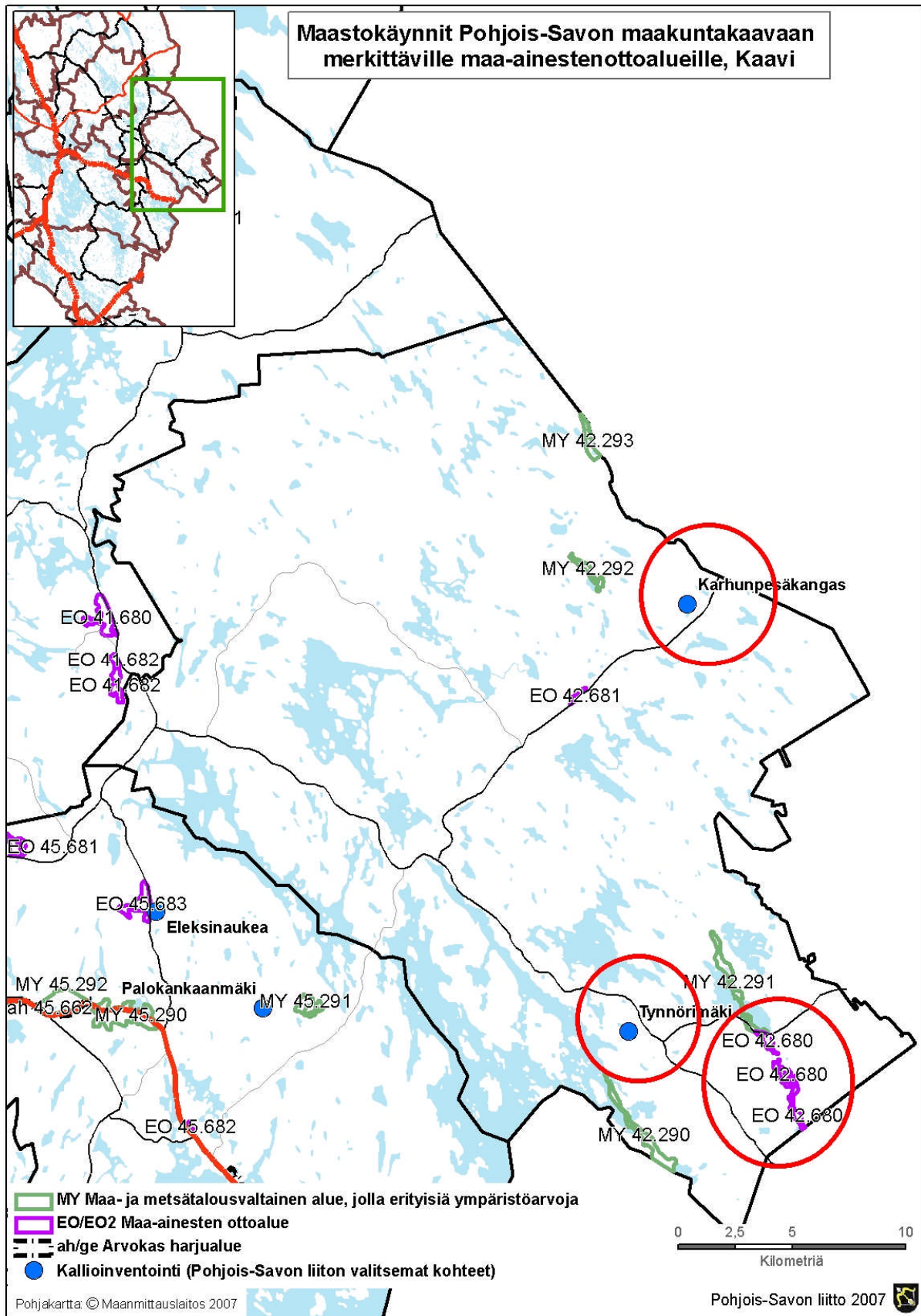
Ei asutusta lähellä, eikä merkittäviä maisemallisia arvoja eikä sellaista kasvillisuutta, joka olisi esteenä maa-ainesten otolle.

Raaminkalliot sijaitsevat hyväkuntoisen metsäautotien varrella

Alueen kivilaji on granodioriittista gneissia. Kiviaines soveltuu sekä louhintaan, että rakennuskiveksi. Alue soveltuu kokonsa puolesta massiiviseen tuotantoon. Yhteenlasketut geologiset varannot on n. 1,8 Mm³ 20 metrin syvyyteen laskettuna.

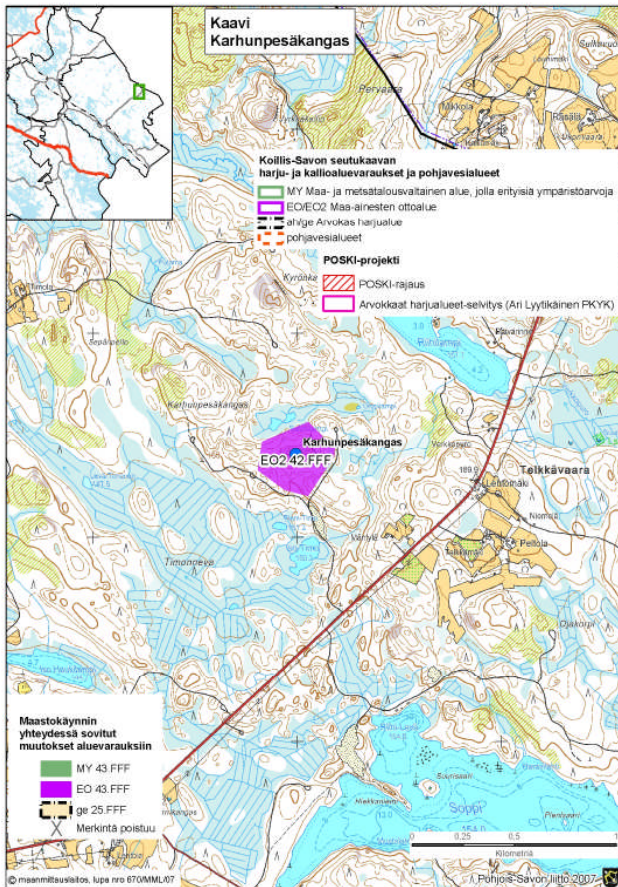
Johtopäätös: Merkitään Raaminkalliot kallionottoalueeksi.

Kaavi 24.8.2007

Rakennustarkastaja Tapani Puhakka/ Kaavi, ylitarkastaja Antti Lammi/ Pohjois-Savon ympäristökeskus, maakuntainsinööri Jouko Kohvakka/ PSL, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/ PSL.

Maastokäynnin kohteiksi valittiin Karhunpesän kallioalue, Hiekkakankaan- Mustinlamminsärkän- harjualue ja Tyn-
nörimäen kallioalue.

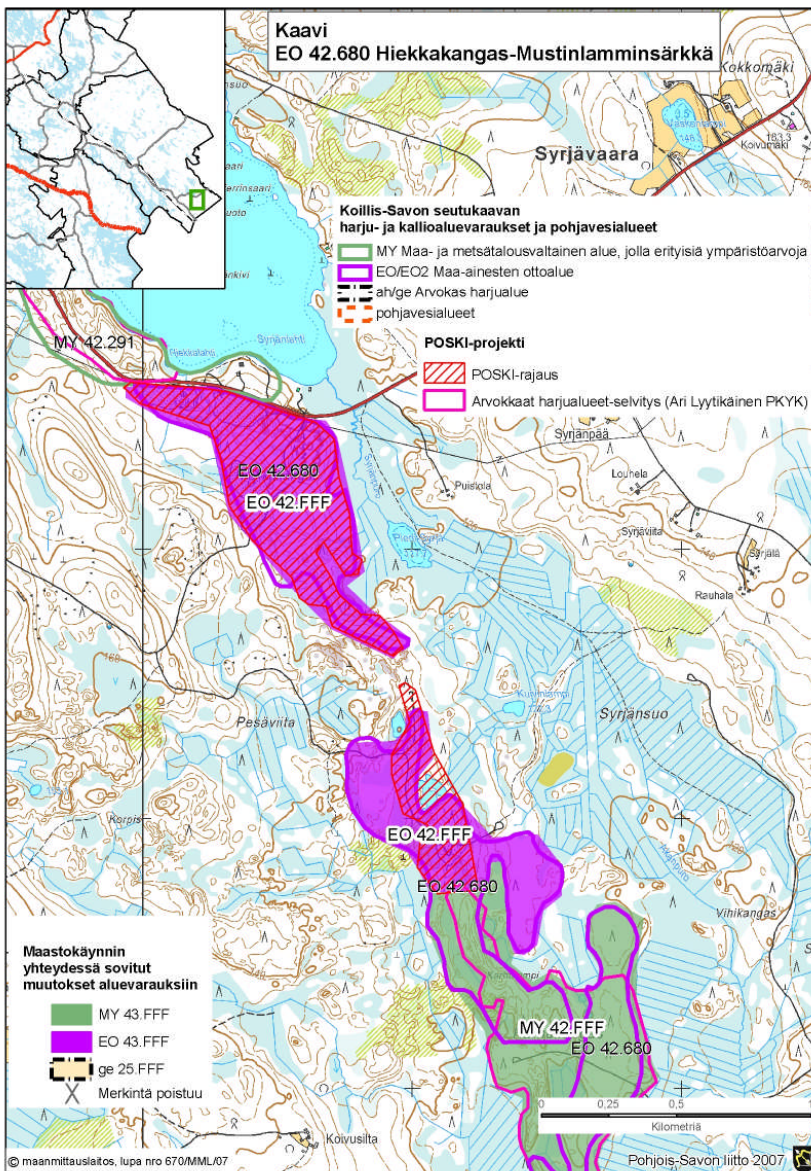
Karhunpesänkangas , kalliokallioalue

Maastossa todettua:

- Kasvillisuus tavanomaista, ei ympäristöarvoja
- asutus kaukana, metsäautotie lähellä
- kiviaines soveltuu yleiskäyttöön, mm. tienparannukseen
- alue rajautuu kumpumoreenialueeseen, jota voidaan hyödyntää myös tienparannuksessa

Johtopäätös: Merkitään alue kallionlouhinta-alueeksi EO2 Karhunpesänkangas

Hiekkakangas- Mustinlamminsärkkä

Alue on kokonaisuudessaan Koillis-Savon seutukaavassa maa-ainesten-ottoalueena EO 42.680. Alueen pohjois-osa on maa-ainestenoton piirissä. Harjujakso on pohjoisosiltaan matalaa ja vaatimatonta. Sen sijaan eteläosa varsin edustavaa soiden rajaamaa ja ympäröivästä maastosta erottautuvaa pitkittäisharjua.

Pohjoisosan vanhaa ottoaluetta

Alueen eteläosa on edustavaa pitkittäisharjua

Johtopäätös: Merkitään pohjoisosa EO -alueeksi ja eteläosa MY-alueeksi Lyytikäisen rajauksen mukaisesti.

Tynnörimäki, kallionlouhinta-alue

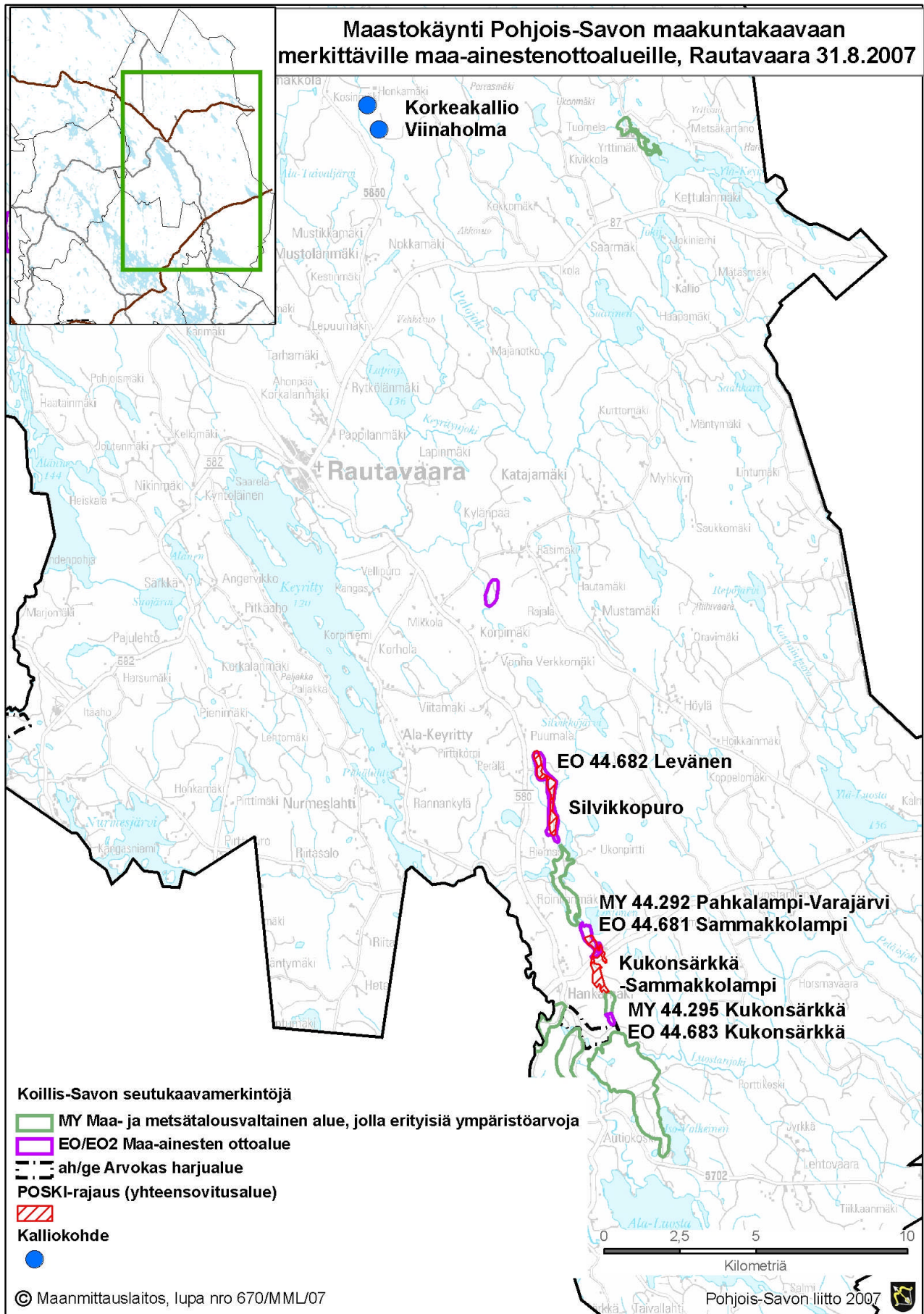

Kallioalue sijaitsee metsäautotien päässä lähellä Outokumpu- Kaavi – maantietä ja myös Viinijärvi-Siilinjärvi-radon läheisyydessä. Kiviaines soveltuu mm. tien parantamiseen ja on näin ollen hyödynnettävissä mm. Outokumpu-Kaavi – tien parantamisen yhteydessä. Ei asutusta läheisyydessä. Alue on erittäin laaja ja sen kiviaines riittää pitkälle tulevaisuuteen Kaavin ja tarvittaessa lähikuntienkin tarpeisiin.

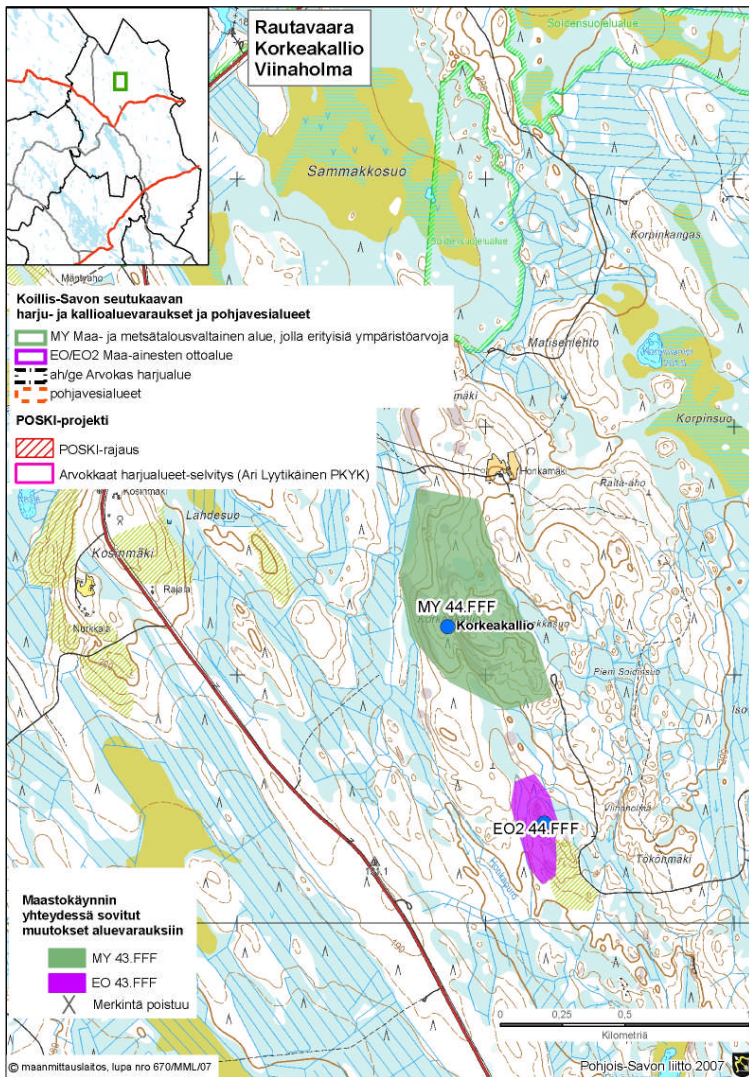
Ei merkittäviä luonnonarvoja.

Johtopäätös: Merkitään alue kaavaan EO2-alueeksi.

Rautavaara 31.8.2007 klo 9.00

Rakennusmestari Mikko Hartikainen, rakennustarkastaja Hannu Piironen, ympäristötarkastaja Pirkko Nevalainen, ylitarkastaja Antti Lammi/ Pohjois-Savon ympäristökeskus, maakuntainsinööri Jouko Kohvakka/ PSL, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/ PSL,

Kallioalue Korkeakallio

- nimensä mukaisesti korkea mäkialue, josta hyvä näköala pitkälle Rautavaaran korpimaisemaan
- poronjäkäjän valtaama avokallioalue, jolla kasvaa harva kitukasvuinen mäntypuusto
- edustava, upea kallioalue
- yleisen virkistyskäytön kannalta ongelmana on alueen syrjäisyys
- metsäautotielle on matkaa muutama sata metriä
- lähes rajautuu viereiseen Natura-alueeseen

Johtopäätös: Merkitään kaavaan MY-alueeksi

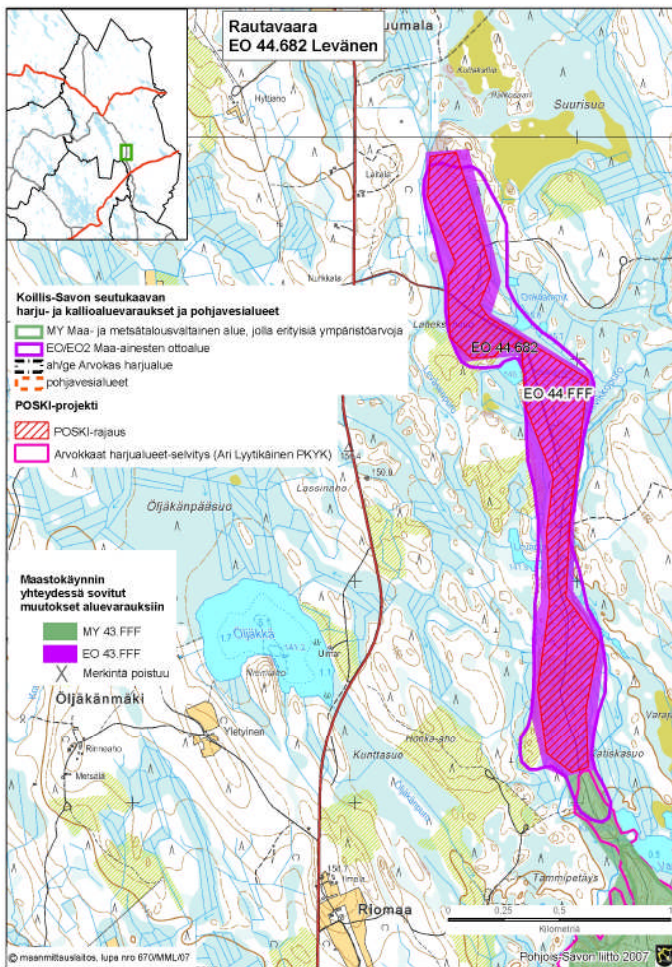

Viinaholman kallioalue

- sijaitsee edellisen Korkeakallion alueen eteläpuolella
- ei näy ympäristöön
- kaukana asutuksesta ja muusta häiriölle herkästä maankäytöstä
- metsätien vieressä eli hyvät kuljetusyhteydet
- ei merkittäviä luonnon- tai ympäristöarvoja
- kiviaineksessa runsaasti diabaasijuonia, joiden kivilaatu mahdollisesti ensiluokkainen

Johtopäätös: Merkitään kaavaan kallionottoalueeksi

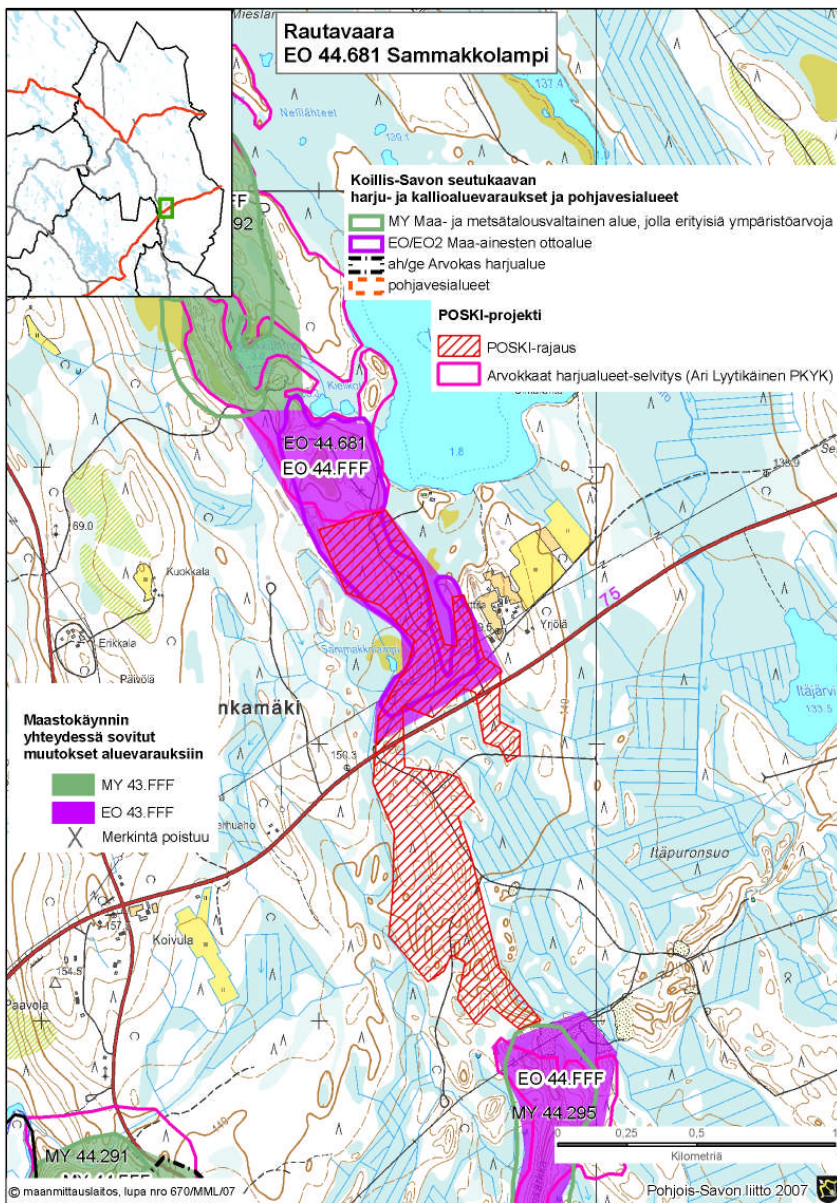
Silvikkopuro (EO 44.682 Levänen)

- alue ottotoiminnan piirissä
- ei merkittäviä luonnon- tai maisema-arvoja
- POSKI-projektin mukaan alue on osoitettavissa ottoalueeksi muutoin paitsi aivan eteläisen osan osalta, joka tulisi osoittaa MY-alueena.
- maastokäynnin perusteella em. eteläisin osa alueesta on luonnonarvoiltaan MY-alueeseen rinnastettavissa.

Johtopäätös: Merkitään ottoalueeksi Poskiprojektin mukaisena rajauksella. Eteläisin osa merkitään MY-alueeksi.

EO 44.681 Sammakkolampi, MY 44.295, EO 44.683, ah

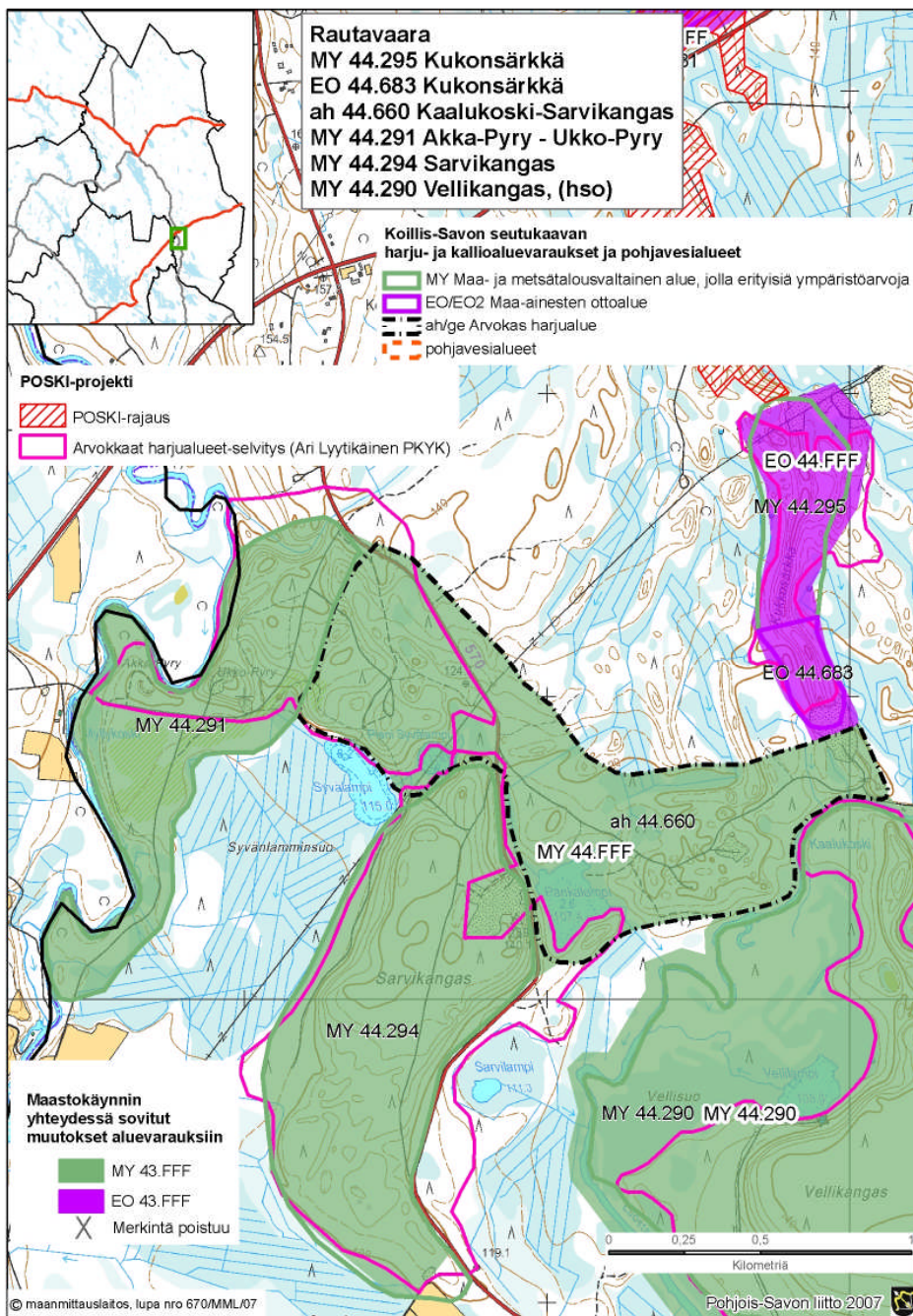

EO 44.681-alue rajautuu pohjoisessa MY-alueeseen ja on pohjoisosiltaan luontoarvoiltaan MY-alueen kaltainen Ari Lyytikäisen esityksessä em. pohjois-osat EO-alueesta on esitetty merkittäväksi MY-alueeksi

Johtopäätös: Muutetaan MY-alueen rajausta pohjoisessa Ari Lyytikäisen esittämällä tavalla.

Sammakkolammen harjumuodostuma jatkuu kantatien eteläpuolelle, jossa ei ole maakuntakaavan aluevarauksia, vaikkakin alueella on mittavaa ottotointaintaa. Alueella ei ole sellaisia luonnonarvoja jotka olisivat esteenä maa-ainesten otolle. Poski-projektissa ko. alue on todettu maa-ainestenottoon soveltuvaksi.

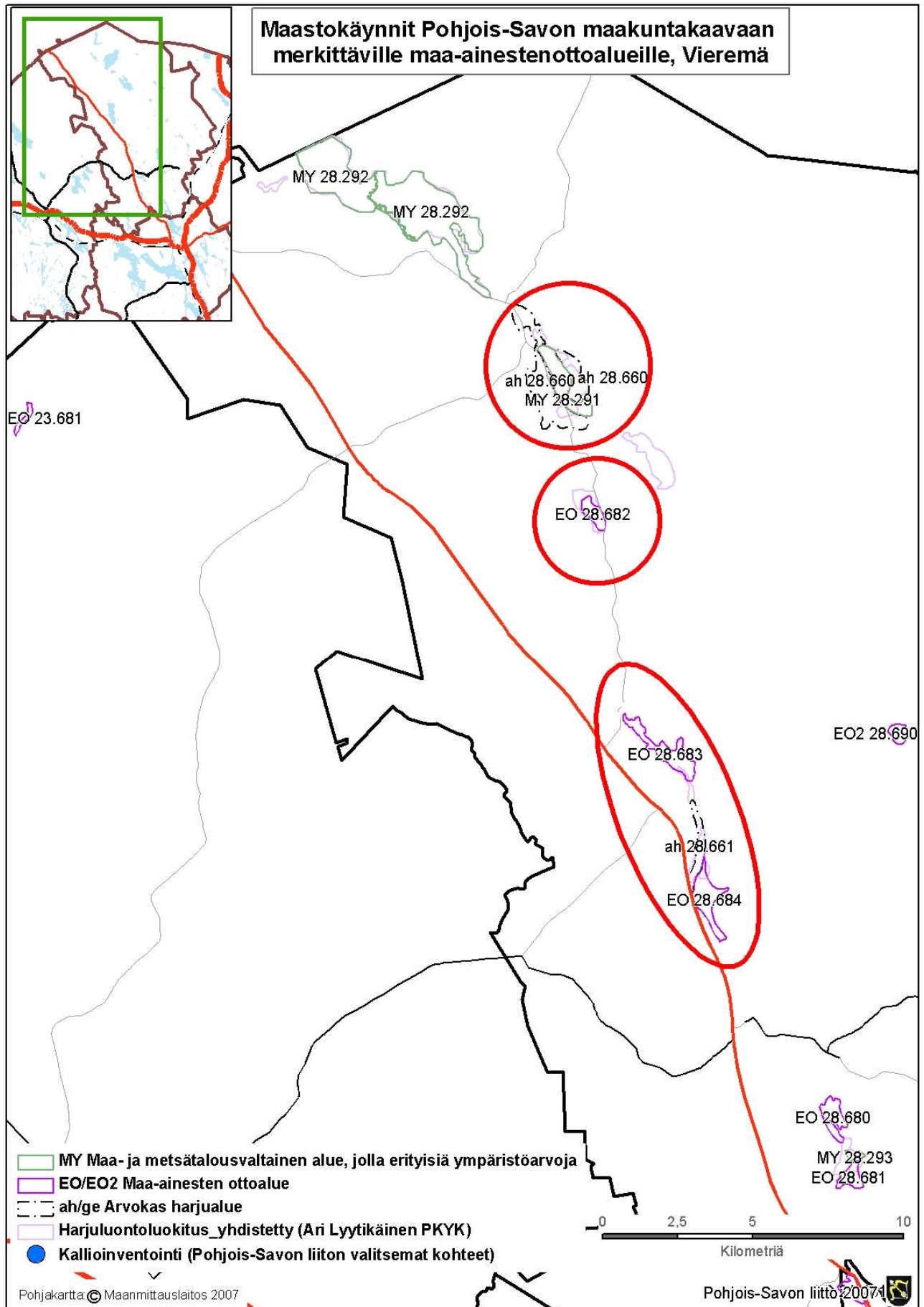

Em. muodostuma yhtyy etelässä seutukaavan MY 44.295 alueeseen. Ko.alue on kahden ottoalueen välissä ja kooltaan retkeily ym. virkistyskäyttöä ajatellen varsin pieni. Etenkin kun huomioidaan, että aivan läheisyydessä sijaitsee laajoja harjunsuojelualueita, joiden ympäristöarvot kokonaisuutena ovat eri luokassaan.

Johtopäätökset: Etelässä ottoaluetta laajennetaan siten, että se kattaa seutukaavan MY-alueen ulottuen Kukonsärkkä EO 683 alueeseen saakka. Perusteena tälle todettiin em. mainitun lisäksi, että näin voidaan rauhoittaa luonnonarvoiltaan merkittävämät alueet ko. ottoalueen läheisyydessä. Kukonsärkkä eteläpuolinen ah 660 alue muutetaan MY-alueeksi oheisen rajauksen mukaisesti.

Etelässä MY-alue päättyy Kukonsärkkä ottoalueeseen

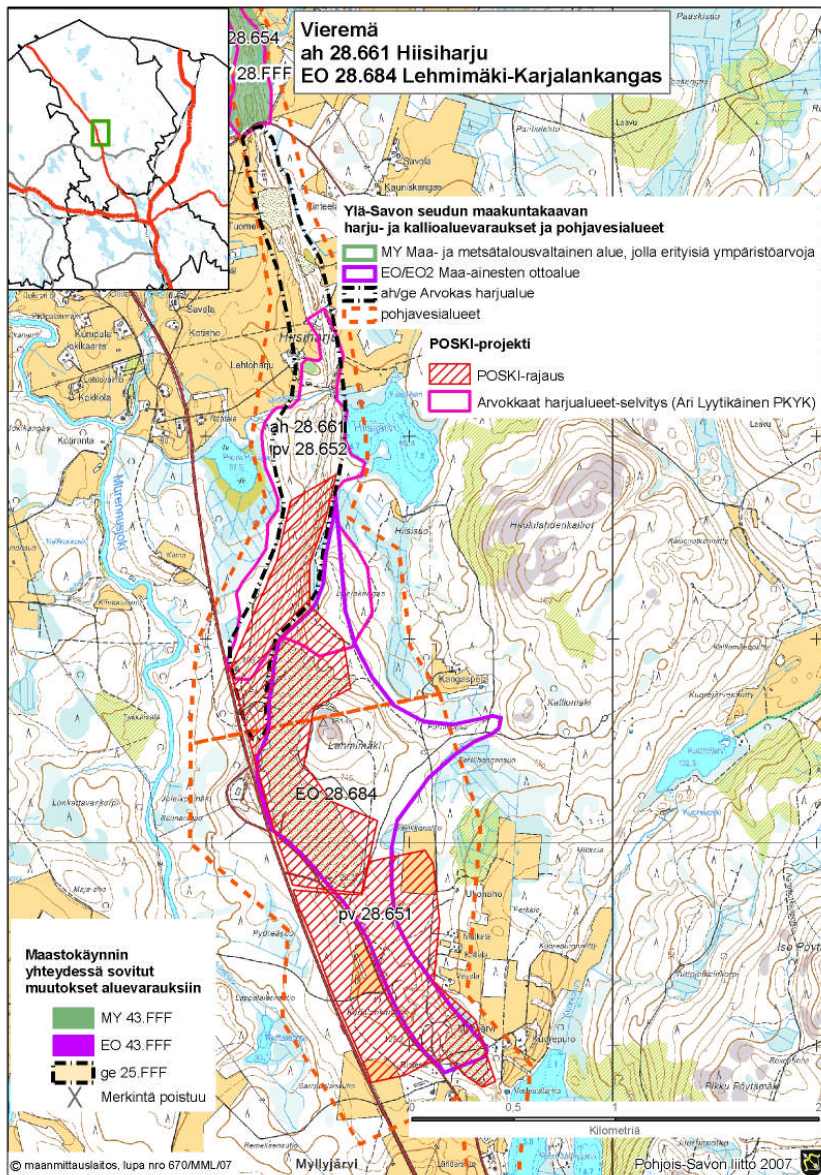

Vieremä 20.9.2007

Tekninen johtaja Raimo Ikola/ Vieremän kunta, maakuntainsinööri Jouko Kohvakka/ PSL, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/ PSL, ylitarkastaja Jussi Aalto/ Pohjois-Savon ympäristökeskus, ylitarkastaja Antti Lammi/ Pohjois-Savon ympäristökeskus

Todettiin, että Vieremän harjuihin kohdistuu kova kysyntä kiviaineksesta, koska Iisalmi ja Kiuruvesi ovat Vieremän maa-ainesvarojen varassa

Maastokäynti

Lehmimäki EO 28.684

Todettiin alueella olevan mittavaa ottotoimintaa. Ylä-Savon maa-aineshuollon kannalta on tärkeää, että ottotoimintaa voidaan jatkaa maakunta-kaavan EO-rajauksen yli pohjoiseen ah-alueelle Poski-rajauksen mukaisesti.

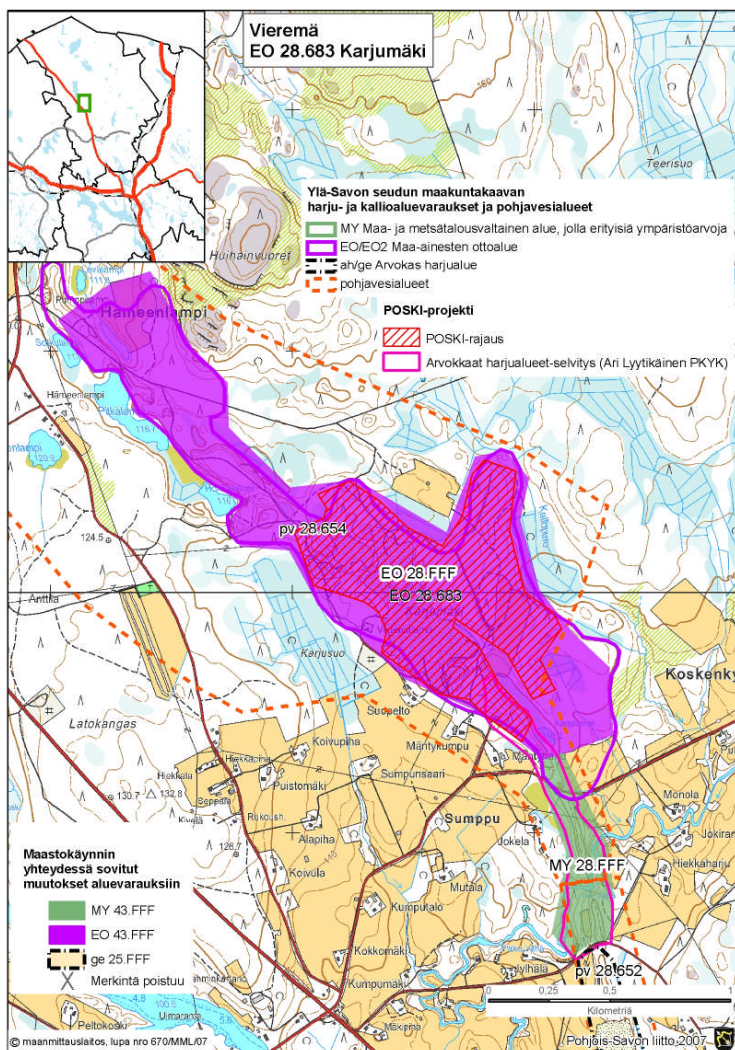

Johtopäätös: Säilytetään EO-rajaus entisellään. Huomioidaan, että Poski-rajauksen mukaisesti ottotoimintaa on mahdollista jatkaa YSMK:ssa merkitylle ah 28.661 –alueelle, kunhan ottotoiminta tapahtuu siten, että avoinna olevat rintaukset eivät näy kantatielle. Koska alue on I-luokan pohjavesialuetta, kaavaan harkitaan sisällytettäväksi jälkihoidon suunnittelua ja toteuttamista koskeva kaavamääräys.

Hiisiharju ah 28.661 (kts. edellisen sivun karttapiirros)

Jokeen rajautuva Hiisiharjun pohjoispää jyrkkine rantapenkereineen todettiin luonnonarvoiltaan arvokkaaksi alueeksi. Alue on osoitettu Ylä-Savon maakuntakaavassa suojelualueena SL 28.546, mikä turvaa alueen säilymisen oton ulkopuolella. Muilta osin Hiisiharjun pohjoispää niityn jälkeiseen yksityistiehen rajautuen merkitään MY-alueeksi.. Loppuilla osin Hiisiharju osoitetaan kaavassa ge-merkinnällä. Ko. osalla Hiisiharjua on ottotoimintaa, jonka jatkumiselle ge-merkintä ei tule aiheuttamaan estettä.

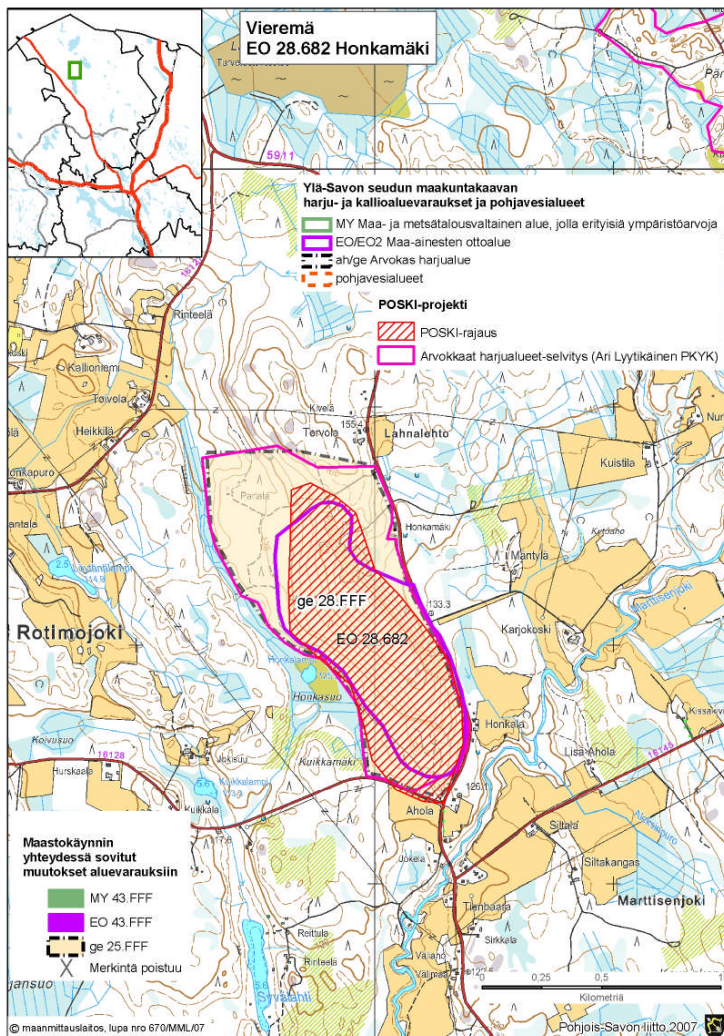

Hämeenlampi – Karjumäki EO 28.683

Alue on Ylä-Savon maakuntakaavassa merkitty kokonaisuudessaan ottoalueeksi EO 28.683. Poski – projektissa otto- ja soveltuvuusalue on rajattu jonkin verran pienemmäksi. Maastokäynnillä todettiin, että ottotoiminta kattaa jo koko alueen, eikä siitä ole enää rajattavissa järkevää luonnontilaisena säilytettävää aluetta.

Johtopäätös: Merkitään alue maa-ainestenotto-alueeksi Ylä-Savon maakuntakaavan rajauksin. Koska alue on I-luokan pohjavesialuetta, kaavaan harkitaan sisällytettäväksi jälkihoidon suunnittelua ja toteuttamista koskeva kaavamääräys

Honkamäki EO 28.682

Alueen molemmissa päissä ottoluvat. Tällä hetkellä ottamistoiminta vähäistä, mutta pidemmällä aikavälillä alueen merkitys Vieremän ja laajemminkin Ylä-Savon maa-aineshuollossa kasvaa. Ylä-Savon maakuntakaavassa alue on merkitty maa-ainesten-ottoalueeksi EO 28.682 Honkamäki. Poski-projektin mukaan alue soveltuu maa-ainestenottoon.

Alue rajautuu maantiehen 5911. Asutusta ei ole lähellä.

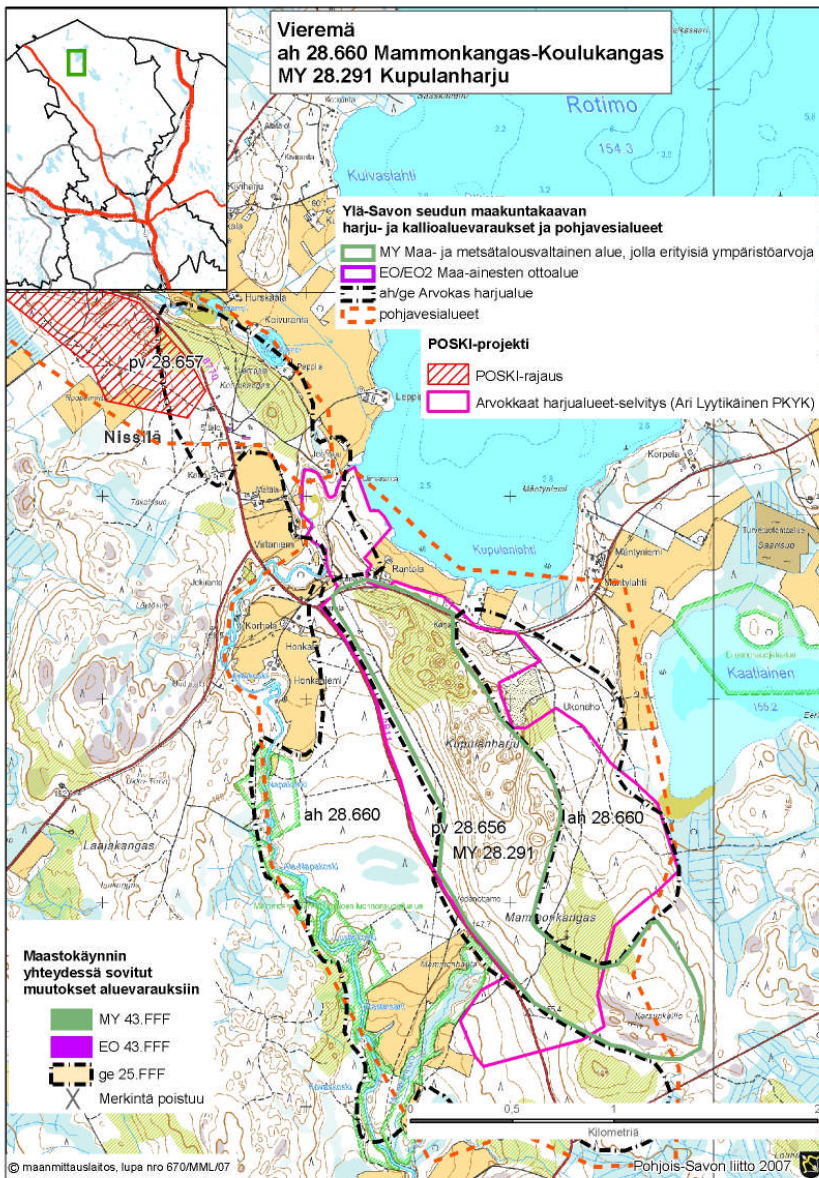

Johtopäätös: Merkitään alue ge-alueeksi Poskirajauksen mukaisesti seuraavin perustein:

- Lyytikäisen maastokäynnin perusteella alueella on jossain määrin luonnonarvoja
- Ylä-Savon maa-aineshuollon näkökulmasta alueen säilyttäminen oton piirissä on perusteltua pidemmällä aikavälillä
- ge- merkintä mahdollistaa ottotoiminnan rajaamisen siten, että arvokkaimmat osat alueesta voidaan säilyttää luonnontilaisina.

Honkamäen pohjoisosan ottoalue

Koulukangas ah 28.660

Alueella ollut aikoinaan ottotoimintaa. Nytemmin ottotoiminta on päättynyt vaikkakin alueella on vielä kohtuullisesti hyödynnettävissä olevia maa-ainesvaroja. Alue on tärkeä tulevaisuudessa lähinnä oman kylän maa-aineshuollon kannalta.

Ylä-Savon maakuntakaavassa Koulukankaan alue on merkitty ah-merkinnällä. Osa vanhoista ottoalueista on ah-rajauksen sisällä. Olemassa oleva ottoalue on Poski-projektissa todettu jatkossakin ottoon soveltuvaksi. Alue on kuitenkin siinä määrin pieni, ettei sen merkintä maakuntakaavan ole mittakaavallisista syistä perusteltua. Lisäksi alueella on ottomielessä merkitystä vain omalle kyläkunnalle.

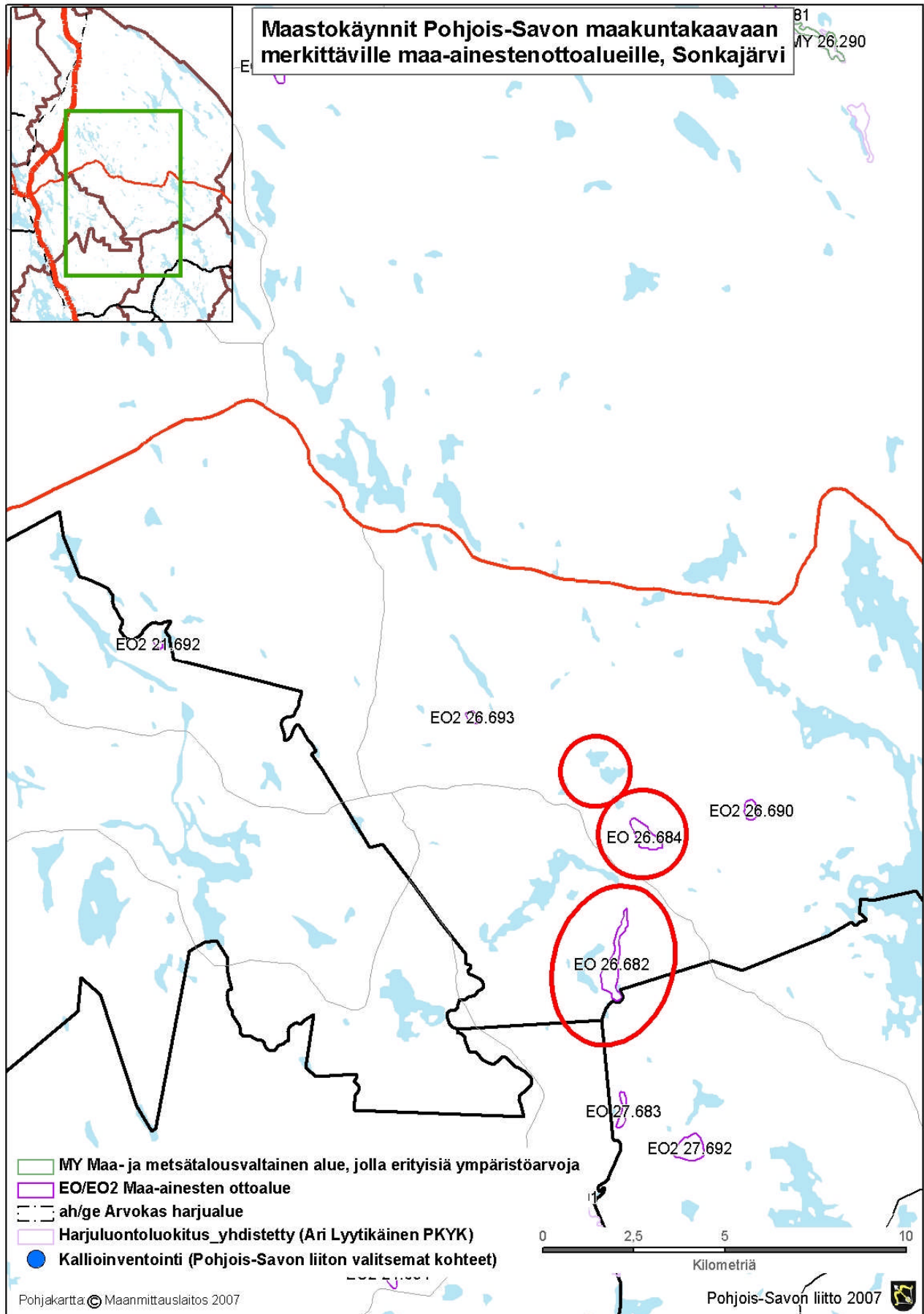

Koulukankaan vanhaa ottoaluetta

Johtopäätös: Säilytetään Koulukankaan ah/ge-rajaukset entisellään. Merkintä mahdollistaa maa-ainestenoton tarvittavissa määrin. Koska alue on I-luokan pohjavesialuetta, kaavaan harkitaan sisällytettäväksi jälkihoidon suunnitelua ja toteuttamista koskeva kaavamääräys

Kupulanharju My 28.291

Kupulanharjun koillisosassa on kaksi ottoaluetta. Alueet sijoittuvat maakuntakaavan ah 28.660 –alueelle, mutta osin jo rajoittuvat Kupulanharjun arvokkaimpaan osaan MY 28.291. Tärkeää on, että ottotoiminta ei enää jatku MY-alueen suuntaan. Maakuntakaavassa tulee harkita MY-alueen laajentamista Ari Lyytikäisen harjuvuontorajauksen mukaisesti siten, että se turvaa nykyistä paremmin Kupulanharjun maisemallisen kokonaisuuden säilymistä. Asiaa tulee käymään neuvottelu kunnan kanssa talven 2007/2008 aikana.

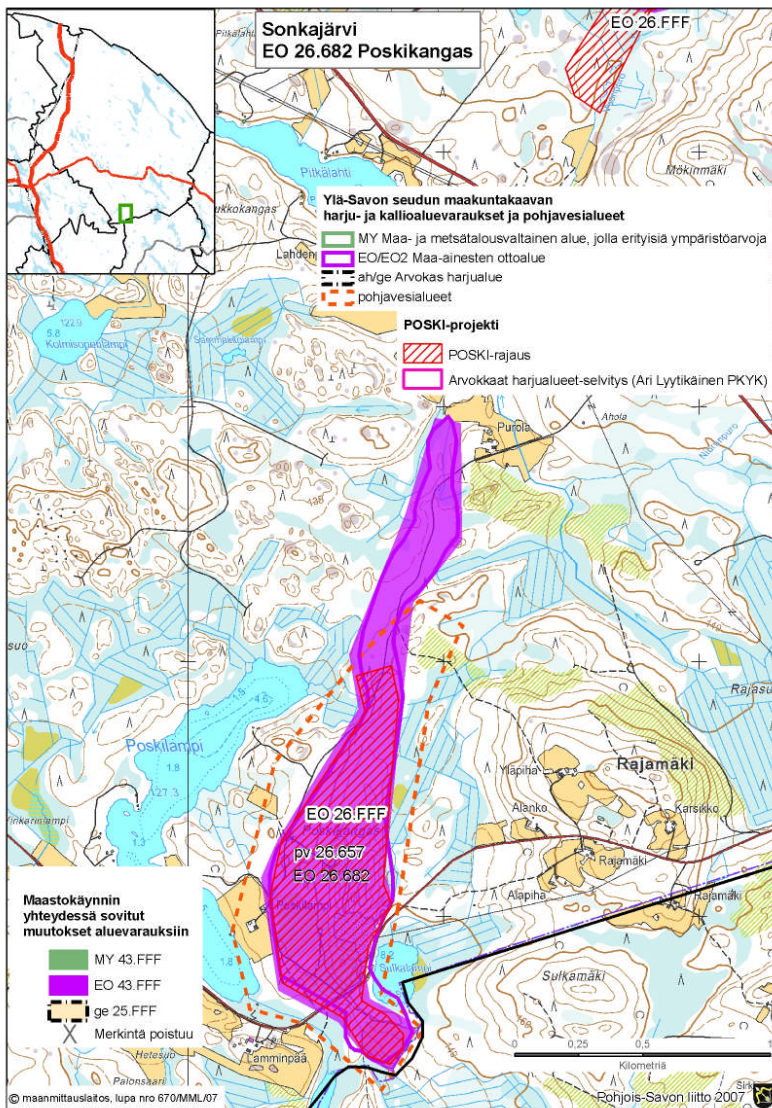
Sonkajärvi 21.9.2007

Ympäristöjohtaja Martti Veteli, kunnanjohtaja Simo Mäkinen, kunnaninsinööri Jari Sihvonen, rakennustarkastaja Kauko Korolainen / Sonkajärven kunta, ylitarkastaja Jussi Aalto/ Pohjois-Savon ympäristökeskus, maakuntainsinööri Jouko Kohvakka/ PSL, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/ PSL,

Todettiin, että

- kova kysyntä kiviaineksesta
- kaavassa olisi hyvä huomioida Pohjois-Sonkajärvellä olevat kalliokiviainekohteet (Linkokangas, Riomäki, Ym.), jotka ovat jo osin lupamenettelyssä. Sovittiin, että kunta toimittaa ko. kohteiden tiedot ja karttarajaukset liittoon. Kohteet käydään katsomassa maastossa kevään 2008 aikana.
- sovittiin, että Jyrkän eteläpuolelle oleva EO 681 poistetaan kaavasta, koska ottaminen alueella päättyy, kun nyt myönnettyt luvat on otettu loppuun.
- Todettiin, että Suuri- Luotosen alue on tärkeää pohjavesialuetta, jolla on myös kylän vesihuollon kannalta tärkeä pohjavedenotto. Alueelle ei tulisi sallia kuin korkeintaan maisemointiin liittyvä ottaminen.

Maastokäynnit: Rakennustarkastaja, MR, JA, JK

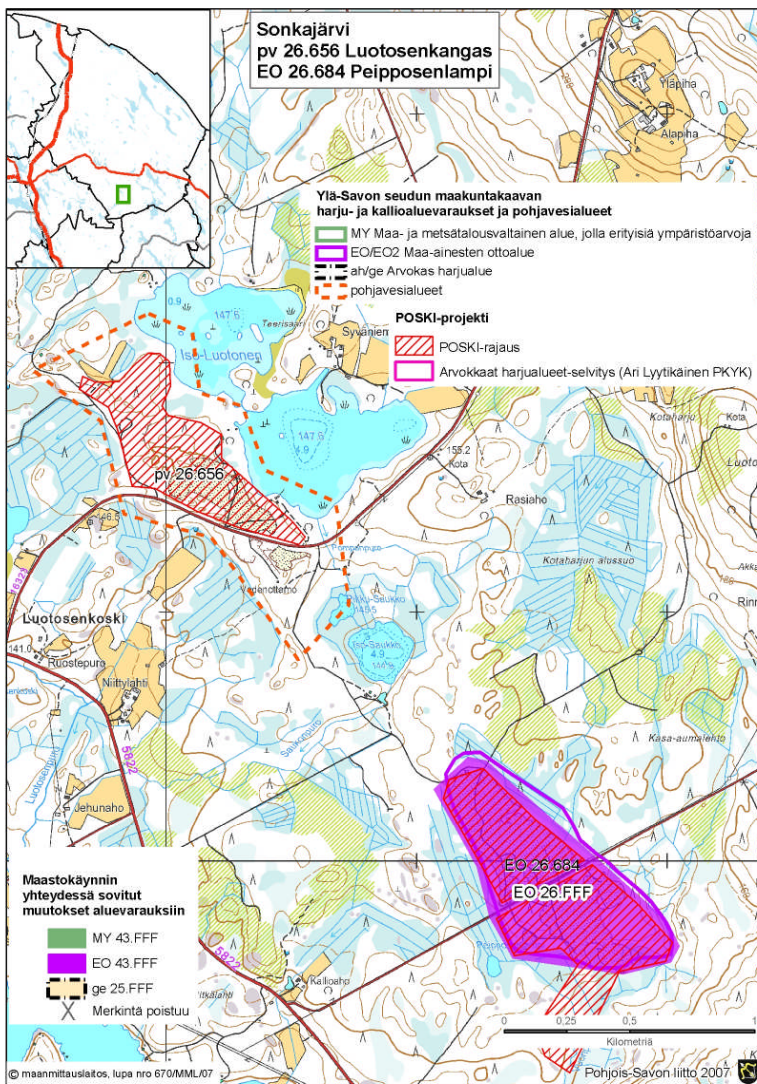

Poskikangas

- ei merkittäviä luontoarvoja
- n. 2 Mm³, josta 1,3 karkeaa kiviainesta
- tärkeä ottoalue kunnan tulevaisuuden kannalta

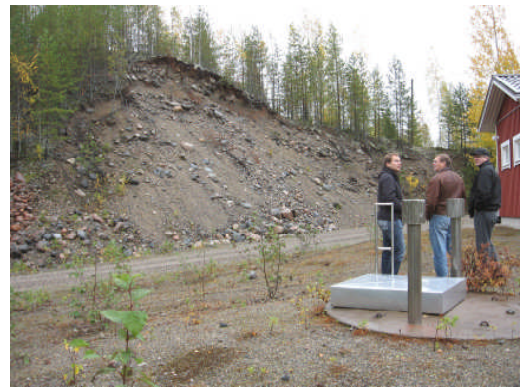

Johtopäätös: merkitään EO-alueeksi. Koska alue on I-luokan pohjavesialuetta, kaavaan harkitaan sisällytettäväksi jälkihoidon suunnittelua ja toteuttamista koskeva kaavamääräys.

Luotosenkangas

- Alue todettu Poski-projektissa maa-ainestenottoon soveltuvaksi alueeksi
- Tien molemmin puolin maa-ainestenottoalueet
- Alueella sijaitsee tärkeä pohjavesialue (pv 26.656) ja vedenottamo
- selvitettävä veden virtaussuunnat, jos virtaukset pohjoiseen, maa-ainesten otto on mahdollista tiukasti rajaten, jos virtaama etelään, alueella on sallittavissa vain maisemointipainotteinen otto

Suuri-Luotosen pohjavedenottamo

Johtopäätös: Merkitään kaavaan pohjavesialue ja sen ottamo. Ei maa-ainestenottoalue – merkintää.

Iso-Saukko, EO 26.684

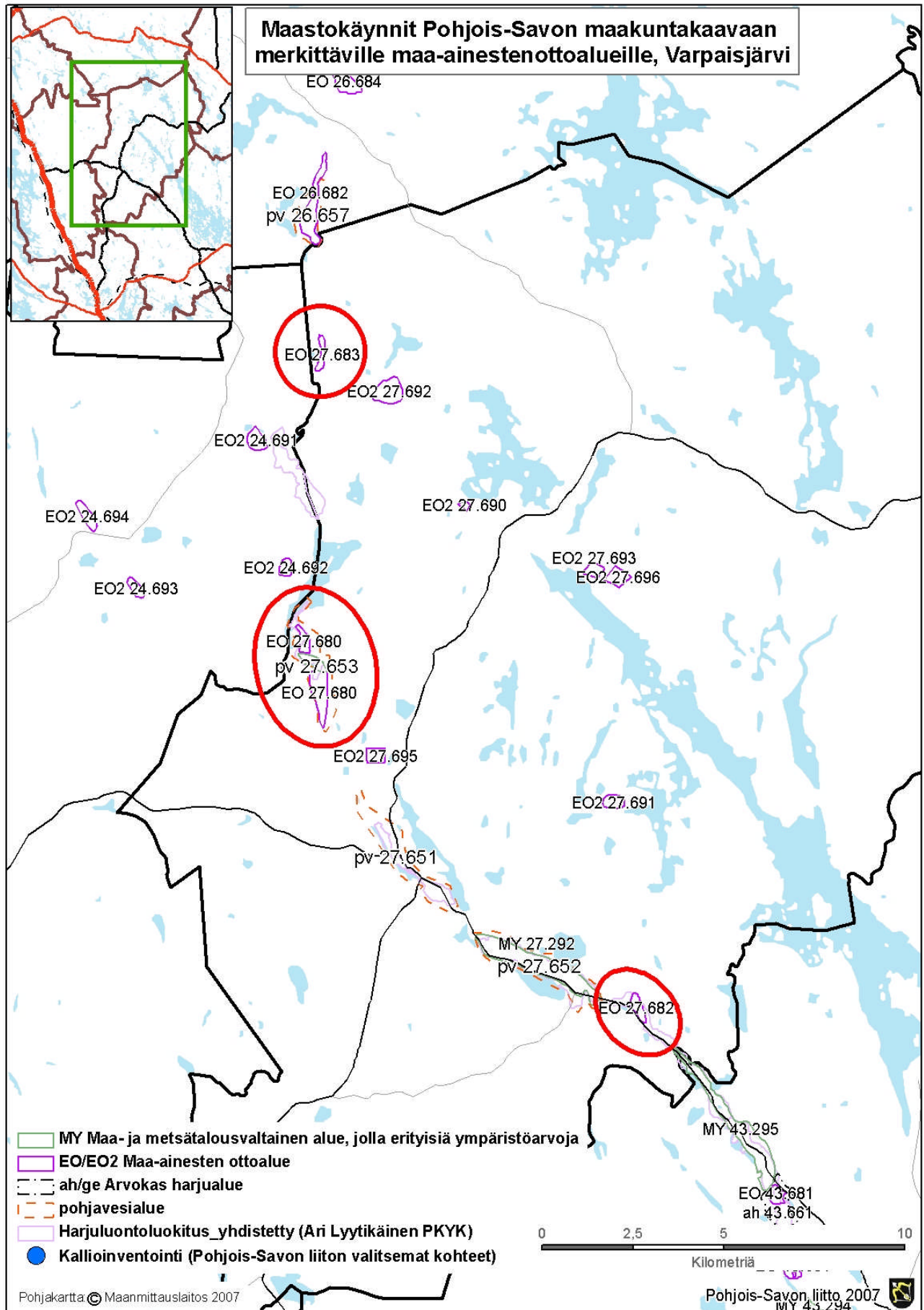
- Ylä-Savon maakuntakaavassa maa-ainestenotto-alueena
- Poski-projektin mukaan soveltuu luontoarvojensa puolesta maa-ainesten ottoon
- ei merkittäviä luontoarvoja
- hyvää karkeaa kiviainesta

Johtopäätös: merkitään ottoalueeksi

Kalliojärven kallioalue

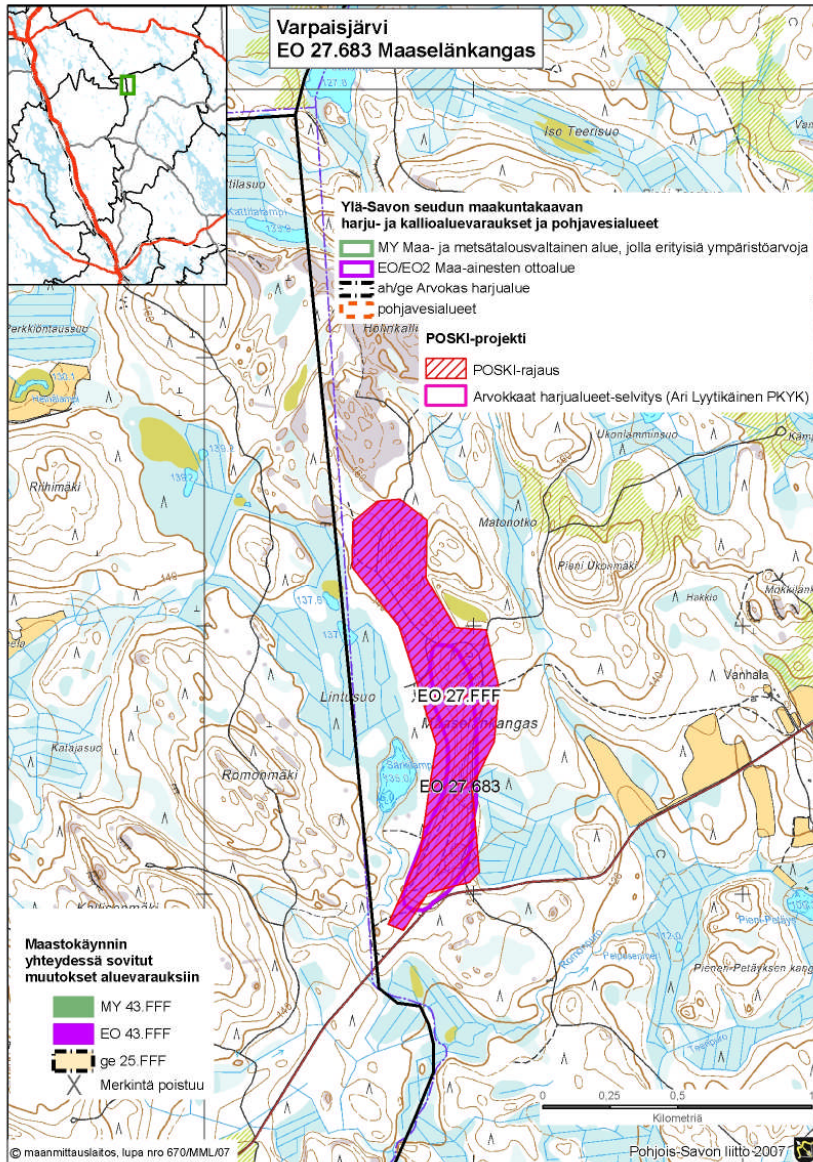
Maastokäynti ulotettiin eteläisen Sonkajärven Paisuan kylässä sijaitsevalle Kalliojärven kallionottoalueelle, jolle ollaan hakemassa kallionlouhintalupaa. Alue on aiemmin ollut vanha soran ja hiekanottoalue, jolla kallio on tullut näkyviin. Alueen todettiin sopivan vähäisten luontoarvojen ja syrjäisen sijaintinsa vuoksi hyvin louhintaan ja murskaukseen.

Varpaisjärvi 28.9.2007

Ympäristösihteeri Helena Tukiainen/ Varpaisjärven kunta, ylitarkastaja Jussi Aalto, ylitarkastaja Antti Lammi/ Pohjois-Savon ympäristökeskus, maakuntainsinööri Jouko Kohvakka, suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/ PSL,

Maaselänkangas

Osa Maaselänkankaan harjumuodostumasta on Ylä-Savon maakuntakaavassa osoitettu maa-ainestenottoalueena EO 27.683 Maaselänkangas.

Poskiprojektin yhteydessä ottamiseen soveltuvaksi alueeksi on osoitettu tätä pohjoisiltaan jonkin verran laajempi alue. Alueella on kaksi käytössä olevaa ottoaluetta.

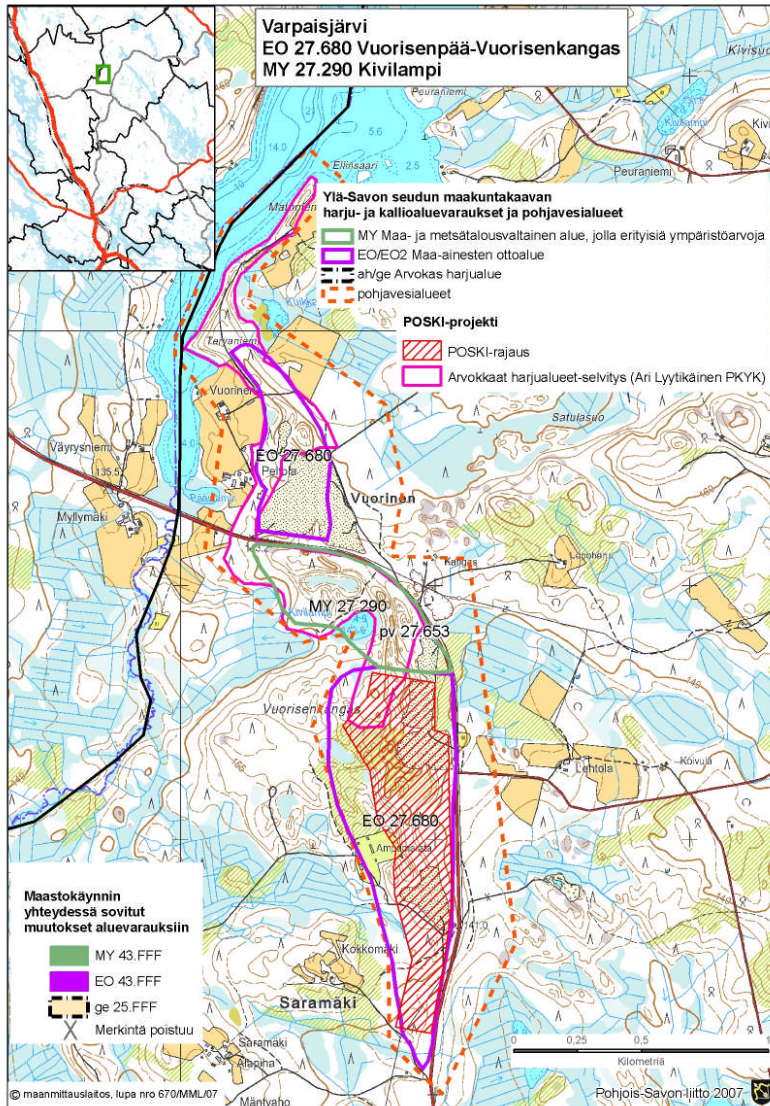
Maastossa todettiin alueesta seuraavaa:

- ei merkittäviä luonnonarvoja eikä maisemallisia tekijöitä, jotka olisivat esteenä maa-ainestenotolle.
- myöskään ottoalueen laajentamiselle Poski-rajauksen mukaisesti ei ole maa-aineslain 3§:n mukaisia esteitä.

Johtopäätös: Merkitään alue maakuntakaavaan EO- alueeksi Poski-rajauksen mukaisesti.

Vuorisempää , EO 27.680 , MY 27.290

My-alueelle on haettu lupaa vanhan jo maisemoidun vanhan ottoalueen ja viereisen EO-alueen välisen kannaksen poistamiseen ja ottoalueen laajentamiseen lännen suuntaan. Maastokäynnillä todettiin, että ottoalueiden välinen kannas olisi otettavissa, mutta sen sijaan oton laajentaminen esitettyssä laajuudessa länteen ei ole mahdollista ilman, että siitä aiheutuu maa-aineslain 3§:n mukaisia seuraamuksia.

MY 27.290, maisemoitu vanha ottoalue. Taustalla näkyvän harjuselänteen säilyminen koskemattomana nähdään tärkeänä

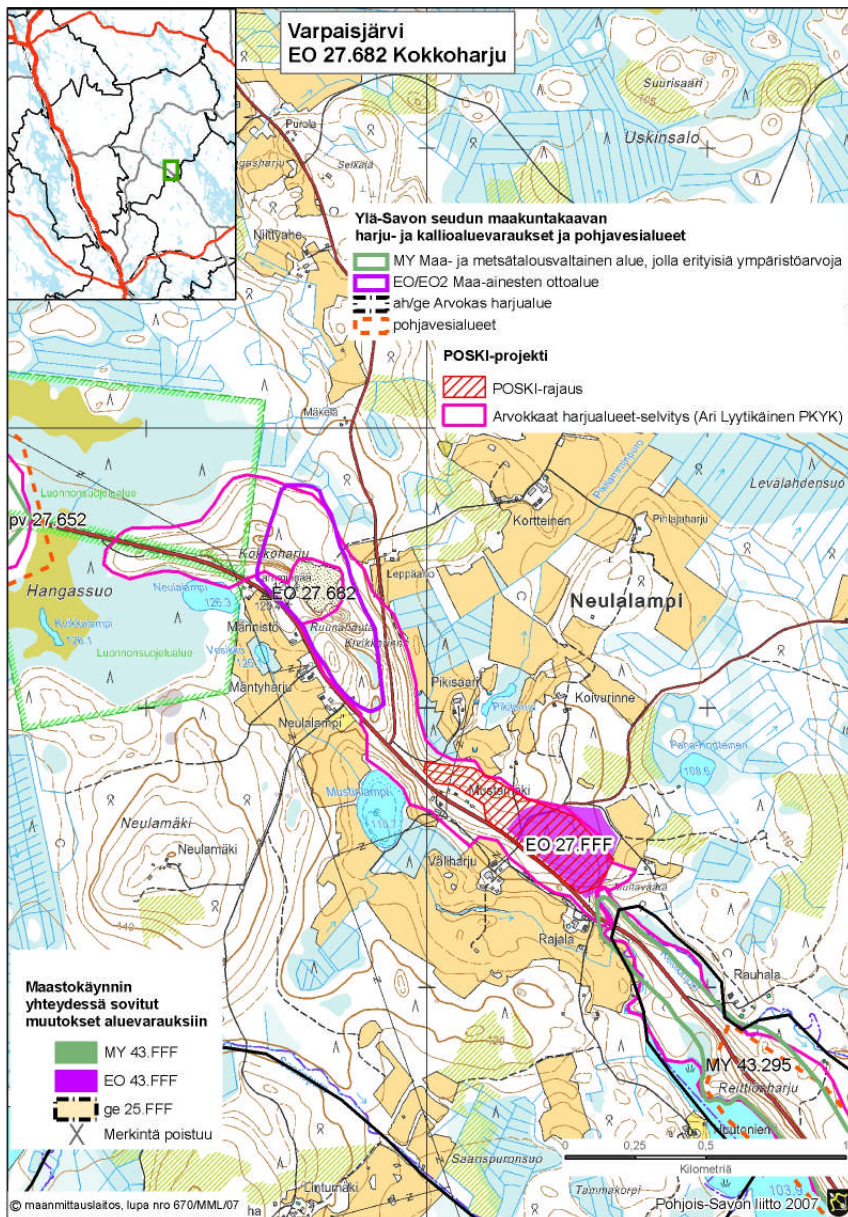

EO 27.680 –alueen ja maisemoidun vanhan ottoalueen välinen kannas olisi poistettavissa

Johtopäätös: Säilytetään Ylä-Savon maakuntakaavan merkinnät muuttamattomina. Koska alue on I-luokan pohjavesialuetta, kaavaan harkitaan sisällytettäväksi jälkihoidon suunnittelua ja toteuttamista koskeva kaavamääräys

Kokkoharju, EO 27.682

Harjun luoteispää on osoitettu Ylä-Savon maakuntakaavassa maa-ainestenottoalueena EO 27.682. Ko.alue on ottotoiminnan piirissä. Poskiprojektin yhteydessä ottotoimintaan soveltuvaksi on katsottu myös harjun jatke kaakkoon. Ko. laajennus olisi tärkeää Nilsin suunnan maa-ainestarpeen tyydyttämiseksi.

Maastossa alueesta todettiin seuraavaa: laajennusalueen luoteispäässä on asutusta, jonka jälkeen harju putoaa jyrkästi koilliseen. Ottotoiminta ko. asutuksen kohdalla ei ole mahdollista ilman, että se joudutaan tuomaan asutuksen aivan välittömään läheisyyteen. Sen sijaan laajennusalueen kaakkoispää soveltuu ottamiseen. Alueella ei ole merkittäviä luonnonarvoja eikä myöskään sellaista toimintaa, jota ottaminen häiritsisi.

Johtopäätös: Merkitään Kokkoharjun kaakkoispää maa-ainestenottoalueeksi.

